

Reportáž z GAGov! (str. 2-4)

12. 9. 2013

původní foto / *Mose u Nepraky* * Výstava / *Salon Kobra* číslo 397 - *Hořil* * Kdo je kdo / *Mose* v Praze (45 let) * O humoru / Z českého tisku * *Chlubna / Jurkas* a *Pionýr* * Katalogy / 2x *Zlatý súdok* * Z pošty / Píše nám sám *president FECO!* * *KdoKdyKdeJak(a)Co* / 3x *Vhrstí*; Automoto *Zapadlíka*; Další *Šípošův* billboard * Ze *Slovenska* / Kremnické *GAGy* * *GAG / Pele-Mele* * *FECO* / Vybráno z *FECONewsů* č. 56 a č. 57 * *Knihy / „Myszmasz“* *Slawka Luczyńskiego* aj. * *Kalendarium* * Časopisy / *Nebelspalter* č.7/8 + něco i o těch dalších... * *Svět* / Polsko, Chorvatsko, Portugalsko, Egypt, Sýrie * *Archív / Kovařík* v *Trutnovkách* * *Aktualita / Sláva* zdraví z *Langnau* *

Glosa / I. H.: *Jdeme do školy!* * *Komiks-News* / #257 * *Výsledky* / Makedonie, Španělsko, Polsko * *Propozice* / USA, Rumunsko, Norsko, Libanon, Srbsko, Řecko * aj

Týdeník **České Unie Karikaturistů** * **XI. ročník**
(Zprávy ČUK č. 545/546) <http://www.ceska-karikatura.cz>

e-Číslo 2013 - 37/38

OBRÁZKY: KOVAŘÍK, MOSE, ŠÍPOŠ, ERENBURG, SERGEANT, RUNTANG, WOJTASINSKI, CIOSU, POPOV, OTTO, SCHLORIAN, BARTÁK, ZAK, VANĚK, SOTONA, LUCZYŃSKI, MELLO, HAĐÁK, HANÁK, AZÍZ, ZÁBRANSKÝ, POSTRUZIN, VICO, KALOUSEK, BELORTAJA, ALJAFARI, PUTIN ... AJ.

původní snímek / **Legendární Mose** v Praze v roce 1968 - před 45 lety!

Karikaturisté na návštěvě u Jiřího Wintra: shora dolů jsou Karel Trinewitz (WITZ), Moise Depond (MOSE) a herec Josef Hlinomaz

Karel Trinkewitz (WITZ) přivedl v roce 1968 **Moise Deponda (MOSE)** na *Ořechovku* k **Jiřímu Winterovi (NEPRAKTA)** (Foto: **Oldřich Karásek** pro obrazový týdeník - repro e-GAG). Letos je tomu 45 let - *Mose* (51 let) byl jediný slavný karikaturista ze Západu, který se v Praze tehdy objevil. Na dalšího, **Hanse-George Raucha**, jsme čekali dlouhých 22 let . Více o něm si přečtete v tomto čísle **na straně 9**)

Tridsiaty tretí ročník Európskeho festivalu humoru a satiry Kremnické gagy sa konal od štvrtka 29. augusta do 1. septembra 2013. Už vizuál **Fera Liptáka** pripomenul, že sú to *Kristove roky* a robiť kvalitný humor je ťažký údel.

Tohtoročným prezidentom bol **János Bán** z Maďarska, všetkým známy predovšetkým ako *Otík*. Pripomenulo sa to hneď na otvorení kam ho priviezla vetrieska a so slúchadkami na ušiach ochutnal rohlík. Ale od tejto chvíle už vystupoval ako skutočný profesionál, ktorý veľmi dobre rozumie divadlu a vie oceniť kultivovaný humor. Prejavilo sa to aj na zasadaní **Akadémie humoru**, kde mal zásadné pripomienky k hodnoteniu, čo doterajší prezidenti takmer nevyužívali.

Akademikom za karikatúru bol tentoraz **Karol Čizmazia**, ktorý má vďaka tomu, že je editorom www.cartoongallery.eu vynikajúci prehľad o súčasnej karikatúre.

Na snímku ze zahájení je vlevo hlavní osoba KG **Ján Fakla** s maďarským hercem **Jánosem Bánem**, vpravo už se pracuje na veřejnosti v rámci programového bodu „Improkarikatúra“. Na téma „33“ improvizujú **Fero Jablonovský** a **Laco Torma**

Ako po iné roky sa budem venovať iba kategórii **Karikatúra** a iné *recesistické výtvarné diela*, podrobnejšie o ostatných kategóriách a o celom festivale sa môžete pozrieť na adrese www.gagy.eu. Len jedna poznámka: **Grand prix** získali *Les Rois Vagabonds* s *Koncertom pre dvoch klaunov*. Ak zavítajú do vašej blízkosti, alebo ak budete náhodou niekde, kde vystupujú – odporúčam!

Otvorenie výstav karikatúr býva medzi úvodnými akciami. Hneď po vernisáži **Pred a dva-dsať rokov po** autorov *Vladimíra Jiránka* a *Fedora Vica* nasledovala vernisáž diel nominovaných karikaturistov. Nezúčastnili sa iba *József Sándor Békési* a sochár *Juraj Čutek*, autorov *Saryrykonu* zastupovali organizátori z Legnice. Vydražený čistý papier zhodnotili všetci prítomní nominovaní a akademik **Karol Čizmazia**.

Improvizované kreslenie bolo v *Uličke slávnych nosov*. Témou boli *Kristove roky alebo 33*. K prítomným nominovaným karikaturistom sa pridala predminuloročná prezidentka **Daniela Zacharová** a osvedčení majstri **Ivan Popovič** a **Jano Valter**. Nakoniec som spoločné dielo doplnil aj ja, ale fotografie vám povedia viac...

Pět postav, které byly ozdobou letošních KG: Vlevo nahoře **Fero Lipták** (nominace ZG), vedle slavný Švéd **Riber Hansson** (nominace ZG) s **Karolom Čizmaziou** (Akademik KG pro žánr karikatura). Dole vlevo **Laco Torma** (slovenský laureát ZG) a Bulhar **Stefan Despodov** zahraniční laureát ZG)

Osobnosti z ČUKu v Kremnici nechyběly = Vico, Torma a Taussig)

Zlatého gunára 2013 po dlhšej diskusii a hlasovaní získali **Stefan Despodov** a **Laco Torma**. Mimoriadnu cenu **Zlatý gunár** získal aj **Vladimír Jiránek** za celoživotné dielo. Cenu prebral **Fedor Vico** (na foto vľavo) a príde ju osobne odovzdať do Prahy (a ukázať na Valnej Hromade ČUK). Celého festivalu sa zúčastnil aj minuloročný laureát **Pavel Taussig**, ktorého kniha *Hana* sa krstila v Kremnici pred rokom. Inscenovaná *Hana* bude totiž hrou, ktorou chce osláviť *Kremnické divadlo v podzemí* svoje nadchádzajúce štyridsiate výročie. Na pôde tohto divadla neskôr vznikli *Kremnické gagy*. Treba blahoželat' všetkým oceneným, a aj *Palovi Taussigovi*, lebo to, že si vybrali na oslavu výročia jeho *Hanu*, je tiež veľkým ocenením.

Fero Jablonovský, dramaturg

Snímky: **Karol Čizmazia**

Více fotek najdete na *Cartoon Gallery* <http://www.cartoongallery.eu/podujatia/>

Z domova / Malé Pele hubou Mele

Tých obrázků a drobných zpráviček, které se nám hrnou do redakce z vašich e-mailů (a dokonce i z pošty staromódní, té v obálkách, které podobně staromódně otvíráme nožem na papír)! Tých obrázků, kreseb i fotek, textů vystříhaných z novin, založených v kataložích, v albech kreslených vtipů! A co teprve ty stovky vtipů skrytých v cédečkách, kterými pořadatelé řeší problém s nákladností papírových katalogů. A na které se asi nedostane, protože my v GAGu nejsme dost šikovní anebo trpěliví se s tím zasouvat a pak se na monitoru diskem radostně prohánět. A ty tisíce kreseb a fotek, které denně vyskakují na webu z galerií různých zapálených fandů, spolků či autorů...

Na všechny se nedostane, protože to ani nejde - my v GAGu jsme tu proto, abychom na nápady, možnosti, události a nejrůznější díla ukázali, nějakým tím kouskem čtenáře navnadili... a ten už pak musí tu dřinu sám absolvovat.

Jenže některé obrázky, které se do redakce probily, ale nevešly se do obvyklých rubrik či k příslušným článkům, si zaslouží publikování". A tak tu nabízáme aspoň toto trio:

Nahoře: „Hasiči“ **Romana Jurkase** ze salonu „Hoří!“

Uprostřed: jedna z kvarteta pohlednic **Bořika Frýby** k letošnímu *Pony Expressu*

A dole: Neklame vás zrak! Je tu opět **Nepraktův** @ houpací kohout. Tentokrát se zjevil v televizi v pořadu „Božské dorty od Markéty“.

V minulém čísle jsem uvedli, proč se k posledním dvěma číslům magazínu dostáváme až nyní. Dnes z nich vybíráme jednak pár informací o rozšíření federace cartoonistů po světě, jednak to, co časopis světa říká o aktivitách **České unie karikaturistů** v České republice.

Federation of Cartoonists Organisations

Na foto vlevo: Z mozaiky snímků ze zadní strany obálky čísla 56 z konce loňského roku lze soudit že činnost zemí sdružených ve FECO je, co do míst konání akcí i účasti karikaturistů, velice pestrá.

Co nám časopis Nr. 57 říká zajímavého o FECO?

Čerstvé číslo časopisu vydávaného **FEderací Cartoonistických Organizací** sdružující 28 národních organizací + sedm institucí (významné soutěže, festivaly či muzea) uvádí na poslední straně barevné obálky loga dvou nových členů FECO: USA a Dánsko.

Spojené státy zastupují dvě kontaktní osoby: *Felipe Galindo Feggo* (neznámý nám muž - viz www.felipegalindo.com) a *Liza Donnelly* (známější nám už žena - viz www.lizadonnelly.com) Dánsko další dáma: *Ida Felicia Noack Vinterberg* (viz illustrationsbyida.blogspot.com). Při pohledu na její tvář mi napadlo - takhle nějak vypadala koncem 80. let Zora Burianová, když se vrátila z Holandska - děvče posedlé myšlenkou vstupu Československa do FECO...

Nejde vždy o reprezentativní zastoupení dominantního nebo jediného národního spolku jako je tomu v případě Česka (ČUK) Azerbajdžanu (Azerbajan Cartoon) anebo Nizozemska (Tulp). V řadě států jde o skupinu několika zájemců a v nejednom případě o individuální iniciativu cartoonisty. U nás, kde je ČUK kolektivním členem, jde o stovku autorů, jinde si platí členství několik karikaturistů. Mimochodem: kdo by chtěl odebrat FECONewsy přímo na svou adresu, můžeme mu to zprostředkovat - napište *Kovaříkovi* nebo spíš pokladníkovi o podmínky (cenu) odběru a už příští (anglicky psané) číslo vám doručíme (vychází dvakrát do roka).

Šéfem českého FECO je automaticky prezident České unie karikaturistů, naopak v Chorvatsku je pověřen rolí zástupce FECO Croatia Nikola Plečko - ne prezident HDK. Zajímavé je, že třeba v Polsku si vystačí se SPAKem a ani nikdo jiný z „volných“ kreslířů vtípů se o členství - resp. zastoupení FECO v Polsku nezajímá... Obdobně je tomu v kreslířsky tak silném Turecku, kde dominuje tamní svaz v čele s Metinem Pekerem. Ve FECO je však za Turecko ankarský organizátor festivalu „7-77“ Nezh Danyal. Mezi členy chybí i FECO Itálie - ze země, která dala světu nejen filmové, ale i cartoonistické „festy“.

Vlevo: Obálku **FECONews č. 56** nakreslil **Marco de Angelis** z Itálie

Naopak jiné **FECO** skupiny mají dost daleko k zastupování většiny autorů své země. Obvykle se profesionální **editorial cartoonisti** žádným organizováním neobtěžují a místní **FECO** spolky sdružují spíš kreslíře, kteří se účastní námi v GAGu sledovaného mezinárodního života - především soutěží. Takže ani FECO

v USA se v tom nebude lišit od reprezentace Británie, kde zakládajícího člena FECO Penwilla nyní vystřídal nové jméno: *Nathan Ariss*. A také Německa, Francie (kontaktní osoby se v této zemi podivuhodně často mění!) anebo Austrálie... Je to tak; tam všude mají ostatní autoři o existenci federace jen nepatrné znalosti. Jinde naopak kolem sebe místní nadšenci sdružují docela silné „týmy“ - *Cvetkov* v Bulharsku, *Cakmak* na Kypru, *Effat* v Egyptu, *Asgari* v iránském Tabrizu (ne Teheranu), *Kountouris* v Řecku, *Kichka* v Izraeli, *Vlahovič* v Srbsku. Jinak to vypadá, že dochází k jakési generační obměně - severoevropské země se snaží s podporou „starého“ vedení FECO uvést mezinárodní aktivitou. Úspěšně skončila soutěž v Dánsku - Jíst či nejíst? - FECO Danmark. Dosud spící FECO Norway vyhlásila právě mezinárodní klání (viz rubrika „Propozice“ v tomto čísle). V Latinské Americe přibyli k Argentině ještě Mexiko a nyní Chile (chybí však zástupce mohutné obce kreslivých Brazilců). Zatímco z někdejší Jugoslávie dnes krom Chorvatska a Srbska za FECO kopou také Makedonie, ze SSSR není ve FECO krom Azerbajdžanu nikdo jiný... ani kvalitní cartoonistická Ukrajina! Portugalsko zastupuje ve federaci ne svaz, ale silní hráči: festival *Portocartoon* (Museum Imprensa) a soutěž *WPC*. Že chybí v mezinárodní asociaci člen z *Chávezovy* Venezuely, *Castrovy* Kuby, *Asádovy* Syrie anebo z komunistické Číny - to spíš nepřekvapí. Mohutnou čínskou stopu ve světových soutěžích ve FECO supluje veterán *Zola Zu* z Taiwanu. Nejvýchodnější Východ pak ještě Japonci a Korejci ze Seulu... a ještě místní indonézké Museum Cartoon z ostrova Bali.

.. Z institucí pod titulkem „*FECO organisation members worldwide*“ naopak oproti minulému číslu 56 jedna ubyla: GreekARToon - asi nebude těžké uhádnout proč vypadli zrovna Řekové. Také Slováci, kdysi se pyšníci existencí SUK - FECO Slovakia, už asi dost dlouho neplatí členské poplatky a tak se o slovenské karikatuře z magazínu čtenáři nedozvědí nic.

A co říkáme ve FECONEWSu o české karikatuře?

V tiráži „*Foreign editors*“ má Česko velké zastoupení, když ze 30 jmen patří tři našincům: Bartákoví, Kovaříkovi a Hanousekovi. Neznamená to však, že bychom časopis o 32 (+4) stranách přímo zahlcovali příspěvky. V magazínu **FECONEWS Nr. 57** je na **str. 22** vydatná zpráva o dosavadních 9 ročnících cartoonbienále v Písku včetně kompletních výsledků a šéfů jury (věděli jste třeba, že všech 9 předsedů poroty bylo v Písku ze zahraničí? (2x z Británie, 2x z Německa, po jednom z Nizozemska, Švýcarska, Maďarska, Polska a Rakouska). Autorem článku, který zabral v časopise více než jednu tiskovou stranu je *Ivan Hanousek* (*Founding member of the Czech Union of Cartoonists and Secretary of the „Cartoonbienále Písek“ 1995 - 2013*; píše tu i o 10. ročníku věnovaném letošní jarní souborné výstavě dosavadních píseckých vítězů).

Obálka vlevo patří Mexičanovi. Angel Boligan za ni získal 2. cenu na XV. Porto Cartoon Contest.

Na osmi dost malých snímcích je k vidění jak dějiště „plenéru“ během CMP na břehu Otavy pod kamenným mostem, tak záběry ze Sladovny: Kovařík při besedě o *kr-hu*, Hanousek s *Holým* při sypání písku v prvním ročníku bienále. Dva snímky poroty z let 1995 (s *Kobrou* a *Nieuwendijkem*) a 1997 (s *Földvárím* a *Kanalou*) jsou doplněny o šedobílé miniatury vítězných vtipů z těchto dvou bienále. Největší rozměr má reprodukce „*Happy 10th Birthday!*“ z pozvánky na poslední ročník Písku (**viz obr. vlevo nahoře** - zařazujeme ji raději v původní barevné verzi). Navíc pro správnější obraz o tom, o čem tu píšeme, zařazujeme také kopii článku v angličtině (asi

nepříliš čitelnou) - tu najdete hned **na další straně...**

Co je ve FECONEWSech dalšího (a co z GAGu nevíte)

Tak toho je určitě spousta, protože GAG se snaží pokrývat především tuzemské události. Naopak magazín zásobují zpravodajové z většiny členských zemí souhrny událostí z regionu. A také *FECO-Boards* (členové vedení) hojně vyjíždějí a referují slovem a hlavně obrazem o festivalech a soutěžích, jichž se zúčastnili...

PISEK

Founding member of the Czech Union of Cartoonists and Secretary of the "Cartoonbienále Písek" 1995–2013

HISTORY

1995 Oasis in the sand Oasis in human relationships. Winner: Břetislav Kovařík – CZ, Písek Municipality Prize: Mark Baars – Holland, Miroslav Lid'ák (Had'ák) prize: Petr Juřena – CZ
Jury Chairman: Peter Nieuwendijk – Holland

1997 There beyond the See of Beer Joy of Life. Winner: Dušan Polakovič – Slovakia, Písek Municipality Prize: Sergey Savilov – Ukraine, Miroslav Lid'ák (Had'ák) Prize: Pavel Vorel (Major) – CZ
Jury Chairman: Mark Bryant – Great Britain

1999 With humor into the next millennium Winner: Willem Rasing – Holland, Písek Municipality Prize: Břetislav Kovařík – CZ, Miroslav Lid'ák (Had'ák) Prize: Aleš Vyjídák – CZ
Jury Chairman: Jurg Furrer – Switzerland

2001 Love for all times Winner: Roger Penwill – Great Britain, Písek Municipality Prize: Igor Ševčík – CZ, Miroslav Lid'ák Prize: Petr Juřena – CZ
Jury Chairman: Joe Békési – Hungary

2003 Sport – pleasure for body and soul Winner: Břetislav Kovařík – CZ, Písek Municipality Prize: Jiří Košťýř – Miroslav Lid'ák (Had'ák) Prize: Aleš Vyjídák – CZ
Jury Chairman: Mark Bryant – Great Britain

2005 On two and on four legs Man and animal – friends, partners or rivals, Winner: Václav Linek – CZ, Písek Municipality Prize: Andrei Puchkaniou – Belarus, Miroslav Lid'ák (Had'ák) Prize: Jiří Košťýř – CZ
Jury Chairman: Gerhart Glück – Germany

2007 Furniture makes home Winner: Miroslav Barták – CZ, Písek Municipality Prize: Jiří Novák – CZ, Miroslav Lid'ák (Had'ák) Prize: Miroslav Barták – CZ

Jury Chairman: Frank Hoffmann – Germany
2009 Theatre Winner: Maciej Trzepalka – Poland, Písek Municipality Prize: Jan Tomaschoff – Germany, Miroslav Lid'ák (Had'ák) Prize: Musa Gümüş – Turkey
Jury Chairman: Slawomir Luczyński – Poland

2011 Surprise Winner: Leslie Ricardi – Spain, Písek Municipality Prize: Stanislav Ašmarin – Russia
Jury Chairman: Gerhard Gepp – Austria

International juries usually had eight members and its chairman was always one of the foreign guests, usually a well-known cartoonist. The town of Písek was represented by members of the municipality, the Czech Union of Cartoonists by its chairman. From the beginning, Ivan Hanousek, a member of the Union, has been secretary of the Jury.

The Písek Biennial 1995–2013

This year, an exhibition of works of the Písek Cartoon Biennial takes place – the 10th time already, but hopefully not for the last time. This time, awarded drawings from the previous nine international competitions of the years 1995–2011 are exposed which summarize the best of past 19 years in that Písek has become one of the most important centers of the so called "cartoon" genre. Nine previous years offered the same number of topics chosen so that the authors from the whole world could comment on different aspects of human life, and so that they could do so in a witty, humorous form.

Nowadays, we often feel as if media tried to overwhelm us with a noisy and sometimes intrusive entertainment. In this situation, cartoons become an oasis for people who love a fine, thoughtful kind of humor. Not for consumers but for intelligent and thinking spectators who are able, in a quiet exhibition hall, think out what the author presents them using visual means only. That's what makes the difference between the cartoon and the "serious" painting which operates mainly on viewer's emotions: To be understood, cartoons need using of reason as well. Cartoon is also called "wordless humor", which means actually an invitation: The spectator is invited to make his own comment, to resolve the teaser, to find the right words and even to say them aloud.

Oasis – such was the topic of the first biennial in 1995 which reflected spontaneously the city name: "Písek" means "sand" in Czech. But at that time, it meant much more: Písek became, for the Czech cartoon, a life-giving oasis in the desert which the Czech territory used to be in the world of cartoon. This way, Písek has become the place of the first international competition ever held in our country!

A seemingly unrealistic dream of two generations of authors and cartoon fans has become truth. However, a vision of such a project had already existed and partly carried out. But the Soviet occupation of Czechoslovakia in summer 1968 put an end to the project after only two years, although the second year of the competition had had even international ambitions. The organizers from the Písek Regional Museum and Gallery didn't see any gratitude, on the contrary – the whole project was forgotten and famous Czech cartoonists of that generation were banned from publishing. One of them, Miroslav Lid'ák (Had'ák), after whom the Biennial termed one of the main prizes, had already died before the famous comeback of the exhibitions to the town. If our cartoonists stood for international honors, they could present their drawings either in Bulgaria (Gabrovo) or in Poland (Legnica). Meanwhile, competitions of cartoons spread seamlessly throughout the world: Today, they are more than one hundred on five continents. In the mid-90th, The Czech Union of Cartoonists (*1990) found in Písek a great sympathy for the idea of renewal of the tradition. The headline of the prologue to the catalog of the 1st year of the Biennial read: Again after 25 years – Písek, the Town of Cartoon. The other eight exhibition catalogs which contain a selection of "top" of the hundreds of exhibited works give today to authors and other witnesses an idea, who and how mastered the "compulsory" topics announced by the organizers.

This time, viewers have it easier because they find all the works gathered in one cozy hall of the cultural institution of Sladovna ("The Malt House"), from Beer through Love, Sport or Animal life to... to Surprise – such was the theme of the ninth annual competition and exhibition in 2011. Because surprise is the cornerstone of any good cartoon joke. A nice, pleasant surprise, of course... Whether this 10th exhibition be such a pleasant surprise protected under the humorous brand name of "Cartoonbienále Písek" ("The Písek Cartoon Biennial").

IVAN HANOUSEK

Toto je scan anglického textu a snímků k bienále Písek (viz o tom více na minulé stránce)

Jak *M. Pohleová*, tak *P. Nieuwendijk* a *B. Bouton* navštěvují každoročně dost mezinárodních událostí. U nás už byli všichni tři, vesměs v Písku (ale je to už relativně dost dávno).

Tady alespoň pár čísel: v čísle 57 - jen pro zajímavost - jsme napočítali celkem 65 snímků a 75 kreseb (vše čb - takže bez čtyř stran obálky).

Pokud vás zajímá komu konkrétně *Peter* v časopise věnoval celou stránku pro jediný vtíp, tu jsou jména těchto autorů v č. 57: *Jugoslav Vlahovič* (Srbsko), *Nikola Listeš* (Chorvatsko), *Darko Drljevič* (Černá Hora), resp. *Roger Mofrey* (Francie), *Rodrigo Mineu* (Brazílie), *Roger Penwill* (Anglie) v č. 56. Taková celostránková kresba je ve FECONEWS výjimečná (jen 3 kusy v každém z obou čísel to dokazují). V posledních vydáních je takto řešena také obálka (obě ilustrují tento text) a obě titulní strany shodou okolností velmi dobře vystihují kresbou roli novodobého fenomenu - tzv. mobilního telefonu (také fotoaparátu).

Pokud jde o české autory? Žádný „zásah“. Takže co se týká honoráře, o nic jsme nepřišli, ty se - jako v e-GAGu - autorům neplatí. Pokud jde jen o „slávu“, je to možná škoda, byť jde jen o druh uznání „mezi svými“ - navíc *rozlezlými* jako ti švábi po celičkém širém světě.

Bonus: Co se v FECONEWSech neobjevilo...

Ne vše, co pilný a zodpovědný člověk pošle na adresu FECO, najde své místo v časopisu. Vloni jsme poslali s určením „*pro FECONEWS*“ - v anglickém znění samozřejmě - pět krátkých textů a k nim ilustrační snímky. Ale v čísle 56 ani později - jak se nyní ukazuje - se neobjevilo nic z toho. Tak jen pro pořádek, oč šlo (v češtině):

1. **Ceská unie cartoonistů** uspořádala výstavu cartoons na téma „*Závislosti*“ v severních Čechách (Rychnov nad Nisou). Vystavují autoři ze 4 států (Německo, Polsko, Česko a Slovensko).

2. **Ivan Hanousek** převzal ve Varšavě koncem minulého roku nejvyšší polské ocenění v žánru karikatura. Trofej Eryk získal jako první osoba mimo Polsko za vydávání týdeníku e-GAG. Soška je pojmenována podle slavného polského karikaturisty Eryka Lipinského, zakladatele varšavského Muzea karikatury.

(na foto **a** - IH s Erykem, na foto **b** - IH a Witold Mysyrowicz - president SPAK (Polish Union of cartoonists))

3. Humoristický měsíčník **Sorry** (české tištěné periodikum) oslavil v březnu 2012 dvacet let své existence. Časopis vznikl podle vzoru satirických časopisů Hara-Kiri a Pardon a v dosud 240 vydaných číslech otiskuje černý a politický humor.

4. Nové složení **předsednictva ČUK** od listopadu 2011: **Břetislav Kovařík** - předseda; **Josef Kobra Kučera** - místopředseda; **Jaroslav Dostál** - místopředseda; **Jiří Košťár**, **Roman Jurkas**; **Jiří Srna**; **Vojtěch Jurík Vhrstí** - členové; **Miroslav Fojtík** - pokladník.

5. **Web ČUK**: <http://www.ceska-karikatura.cz>

Kompletní čtyřstranu do GAGu k *FECONEWS*ům připravil **Ivan GAGmen Hanousek**

Z pošty / Dnes na té nejvyšší cartoonistické úrovni!

Good news!

Next issue of FECONEWS MAGAZINE will be produced in full colour (all pages)

Next issue will be printed in the 2nd week of October.

(k tomu president FECO požádal vedení ČUKu o zaslání potřebného **loga** a **fotky** předsedy **v barvě** do konce září. Uvádí též, že se můžeme zúčastnit interního výběru fóru pro obálku

tohoto prvního celobarevného čísla, co vyjde v půlce října. Máte-li kdo takový nápad, pošlete skicu *Kovaříkovi*, který bude celou zásilku včetně aktualizovaných adres a kontaktů vedení spolku pár dní před 30. 9. t. r. do Nizozemska vypravovat)

Many thanks

Peter Nieuwendijk,

President General FECO
Editor in Chief FECONEWS

Snímek (montáž) z FECONEWS magazínu č. 57 / 2013

Kdo je kdo / MOSE (Francie)

přetisk z e- GAGu č. 2005/23

Mose, ve skutečnosti *Moise Depond*, se narodil v r. 1917 v *Saint-Jean de-Boisseau* (u Nantes). Studoval v městě Tours na lyceu *Descartes* filosofii, pak na *Škole krásných umění*. Od r. 1945 se v Paříži věnoval literatuře, žurnalistice, a začal kreslit vtipy.

V r. 1949 vydal spolu s *Chavalem* a *André Francoisem* (oba jsme už v této rubrice představili) kteří byli jeho důvěrnými přáteli a spoluputníky, album, které se stalo biblí ctitelů kresleného humoru: *Manigances* (s otvírákem od *Préverta*). V němčině se kniha nazývala *Frivolitäten* a vyšla u *Buchheima*. Mose kreslil pro *Figaro*, *France Dimanch*, *Paris Match*... Čistý výtvarný humor, nikoliv politické karikatury.

***

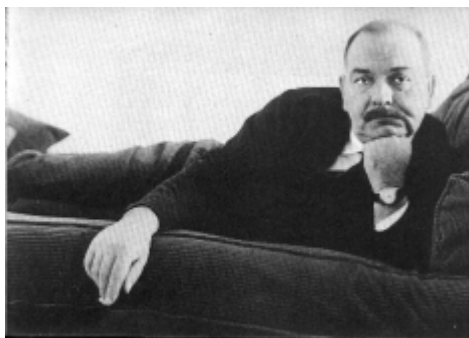
Do Československa pronikly jeho vtipy v letech 1945-48 díky *Výběru* a *Pramenu*. **Mose** ilustroval *Swifta*, *Twaina* a další klasiky. Dělal poštovní pohlednice, divadelní dekorace, plakáty, také na porcelán, na textil, natočil 54

krátkých animovaných filmů pro TV, angažoval se ve skupinách karikaturistů, účastnil se kolektivních výstav, individuálně rád vystavoval v zahraničí. Jeho galeristou je *Atelier An. Girard* (**viz obr vlevo!**)

V ČSSR měl šňůru výstav vtipů někdy na přelomu roku 1968/1969 – Praha (**Nová síň** ve Voršilské ulici), pak Brno, Kroměříž... Z této doby se zachovala fotka „**Mose a Witz u Neprakty**“. Jsou na ni: *Jiří Winter*, *Moise Depond*, *Karel Trinkewitz* a *Josef Hlinomaz* (**viz str. 1!**)

Na výstavách byl k dostání cyklostylovaný papír s nadpisem „**Odpoutaný MOSE**“, v němž o něm prof. mod. lit. na universitě v Lyonu *J. M. Auzias* píše neuvěřitelně květnaté nesmysly:

„*Jeho vesmír je prostorem svobody. Necháává padnout i naše řetězy. Pro Moseho není nic uzavřeno. Žije. Proměňuje se. Nachází a nabízí hmotu života, světa, naší doby (...)* Nepovažuje se za *Jeremiáše*. Ani za *Mojžiše*, rohatého proroka, který nám dal zákony. Považuje se někdy za *Moseho*, někdy právem. V takovém případě se sám sobě nezpronevňuje (...) Tento sám sobě věrný muž, hledající autenticitu a odmítající vnucovat nám svoji vlastní rozervanost z ostychu, který je možná pramenem jeho komiky, zahazuje, odhazuje svoje dílo daleko od sebe, protože je tvůrcem.“

Po odchodu i s rodinou z Paříže na venkov do Haut-Poitou, pracuje na ilustracích a také získává za vtipy dvě nejvyšší ocenění. V roce 1972 Cenu za černý humor a v r. 1986 Cenu za humor bílý. Jeho humor však je multibarevný, tak jako jeho talent. Počet jeho publikací už dosáhl třicítky. Nejznámějšími jsou *Noirs desseins* a *Mechanique ondulatoire de la h. c.*

Ivan Hanousek

Mose zemřel v 86 letech právě před deseti lety - v roce 2003

Výstava / 397. salon – Hoří!!!

Na fotkách vpravo je vidíte - přišli na zahájení prvního poprázdňinového salonu kresleného humoru.

Nahoře: **Bernard a Dostál**

Uprostřed: **Fojtík a Šourek** (černý vzadu: **Hanák**)

Dole: **Jurkas a Martenek**.

Ale nebyli sami!

Bylo více lidí, ve kterých doutnala potřeba zase se po dvou měsících vidět se známými a s kolegy. A tak první úterý 3. září zamířilo na vernisáž Salonu Kobra k *Sedmi konšelům* asi padesát lidí; slušná návštěvnost. Všechny 15 rámu bylo hustě zaplněno kresbami, takže vděčné téma oslovilo hodně autorů. Spokojeni byli i zástupci hasičů, kteří tento salon sponzorovali. Přesný počet vystavujících neznáme, jejich jména však rád prozradí feldkurátor *Kobra*.

Začalo se po obvyklé akademické čtvrthodince. Nejprve promluvil *Kobra*, potom zapěl a na příčnou flétnu zahudl *Pepa Kocůrek*, a nakonec si vzal slovo zástupce hasičstva. Ten se také ujal velkého zámku, a televizní hlasatelka *Marie Tomsová* ho neméně velkým klíčem odemkla. Výstava tím byla odemčena a my mohli začít hasit (žízeň).

Z ČUKu tady bylo tentokrát více kolegů než je obvyklé: z Teplic přijel *Franta Kratochvíl*, který s *Jirkou Bernardem* a *Michalem Machem* (majitelem domu, v němž je hostinec) výstavu v poledne instalovali. Dále *Pavel Hanák*, *Roman Kubec*, *Jana Mat'átková*, *Aleš Morávek*, *Slávek Martenek*, *Honza Koutek*, *Emil Šourek*, *Zdeněk Mareš*, *Jarda Dostál*, *Mirek Fojtík*, *Miloš Kohlíček* s chotí (a já).

Zábava se protáhla dlouho do večera, výstava bude u *Sedmi konšelů* „hořet“ až do 30. září. Přijďte se podívat.

Roman Jurkas

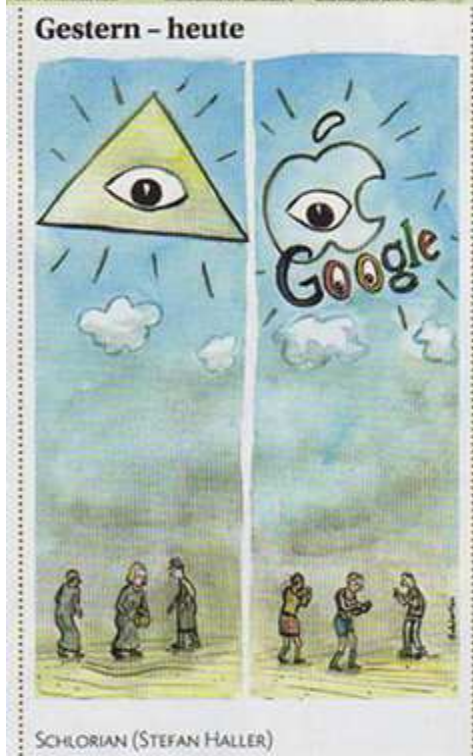

Snímky: **Miloš Kohlíček**

Vedle: dva z výstavních panelů; aneb šest i osm obrázků na téma hasičů a požárů v každém z patnácti skel rozvěšených po stěnách staroměstského hostince v Praze...

Autoři si dali záležet na tom, aby profesionální i amatérští bojovníci s ohněm (či povodněmi) byli zachyceni ve více i méně hrdinských polohách a ne jako spolek typicky českých rozumbradů, jak je známe z proslulé Formanovy filmové komedie... (r.)

Kobra předal v úterý v Praze "Cenu nakladatelství Kobra" - za kresbu na téma **Muzika - Miroslavu Fojtíkovi**. Oba se vernisáže a srpnového bienále **Usmívání** v Novém Bydžově nemohli účastnit. ©

Časopisy / Dnes hodně titulů, ale málo místa...

Nebelspalter č. 7/8 - červenec-srpen

Teprve, když si člověk měsíčníkem, který prvně prolétl začátkem prázdnin jen lehce, zalistuje důkladněji kvůli zprávě o jeho obsahu, uvědomí si, jak nelehké je dělat aktuální vtipy (natož pak satiru) v době, kdy se na nás valí odevšad denně, vlastně hodinu od hodiny nové zprávy a informace po síti. Klobouk dolů před autory týdeníků, ale měsíčník - to už je hotový horor!

Nejprve musí redakce odhadnout, co nejspíš bude aktuální v nastávajícím období, tedy v tomto případě ve dvou měsících. Jaké události se budou konat a co lze čekat - a jaká výročí se budou připomínat. Pak je třeba to s předstihem oznámit autorům magazínu, ti musí co si chytrého vymyslet a nakreslit. Pak poslat (dříve se psávalo *odevdat*) a redakce to musí posoudit, upravit, zařadit a v čísle umístit. Grafické studio vše zpracuje a pak to pošle do tiskárny, ta vše rozmnoží, vytiskne, distribuce rozešle, pošta roznese. A čtenář to najde ve schránce...

I při nejlepší možné rychlosti všech - od autora až po pošťáka - když má čtenář dílo konečně před sebou na stole a otevře výtisk, matně odtuší: *no ano, ono bylo tehdy něco s volbou papeže...* ale co teď já s tím? Z internetu, rádia či televize mu při listování skáčí rovnou do mozku čerstvější témata...

Redakce (nejen) humoristického časopisu musí vynaložit velkou předvídatost, aby se trefila do dobového problému a autoři, pokud to téma zpracují, musí tak činit s velkým zobecněním a ze slušného nadhledu - aby jejich reakce nebyla příliš konkrétní a tudíž možná (co do osob) pasé. A jak se ukazuje, dnes už i během někdejší „okurkové“ (pro redakci vycpávkové) sezóně.

Tak to by bylo obecně.

Ale! Co teprv, když si někde nějaký loudavý šťoural začne v časopise listovat až v době, kdy už redakce rozesílá další číslo? To se mi přihodilo v půli srpna a Nebelspalter zplozený někdy v červnu, mi umožnil projít se pouhou historií. Ještě, že některé „causy“ se protáhly! A arabské bouře, Snowdenova zrada anebo náboženské třenice ve světě vydržely doteď.

Tak - to byla zdlouhavá úvaha na úvod - a nyní naopak jen velmi stručně k autorům a jejich vtípům uvnitř.

Jako návnadu uvádím, že krom obřího **Bartáka** a stabilního **Tomaschoffa** se redakci hodila k jednomu z textů i drobná **Slívova** pérovka - takže hned tři našinci tu ještě drží v *Nebelspalteru* českou pozici!

Hlavní téma - zřejmě Víra - zvěstuje už obálka z pera a štětce samotného šéfredaktora **Marco Ratschillera** (viz **obrázek vlevo nahoře**!) Na téma se pak rozkreslila řada hlavně švýcarských autorů - i třeba Kazanovský. Nápady vycházejí hlavně z porovnání „**Včera - Dnes**“ kupř. v podání **Stefana Hallera** (viz **kresba uprostřed**) anebo z široké nabídky věrouk jak to ukazuje (viz **obrázek dole**) německý karikaturista **Lothar**

Otto („**Zdař Bůh**“ - smeká při setkání klobouk první pán - „**Který?**“ reaguje ten druhý). Klasické politické aktuality zařazené na své místo postihly tentokrát (krom pro nás neznámých Švýcarů) obvyklé postavy světového formátu jako jsou **Berlusconi**, **Obama**, něco tu je, jako obvykle, k **Wall Streetu**. A trocha **Putina** nikdy neuškodí, že... **Snowden** byl v době přípravy čísla celkem novinkou, naštěstí pro redakci dosud ještě zcela nezasmrádl...

Docela osvěžující v této servírované *bramboračce* témat a hlavně kreslířských stylů je jednak samotný nápad - je jím výročí **150 let** od vzletu první **vzducholodě** - jednak autor, jehož vtip beze slov v redakci vybrali na místo toho největšího - přes celou stranu. Vzduchoplavec hrabě **Zeppelin** i mořeplavec **Barták** si to zaslouhují... (viz **kresba vlevo!**). Poslední dobou jsem

přišel na chuť poněkud obskurnímu, avšak už hodně vykreslenému stylu, ale především chytrým nápadům chlapíka, jemuž Neblík poskytuje pravidelně celou stránku na kvarteto kreseb. Podepisuje se **ZAK**, jmenuje se *Martin* (opravdu: *Martin Zak*, čti Cak!) - viz **kresba vpravo!** (Žebrák: „**Hledám práci**“ - Aladín: „**Hledám lampu!**“)

Osmašedesát stránek je jako obvykle pěkně tištěných, úprava tu změř stylů stále drží docela pohromadě. A pro nás pět, co trpíme maniakální poruchou projevující se sběrem alb kresleného humoru, ještě jedna drobná informace: se slibnou barevnou obálkou vyšla sbírka vtipů „**Noahs Fleischwaren**“ (něco jako *Noemova masna?*) - 96 stran vtipů **Olivera Ottische** na téma *Archa* (aneb člověk a zvíře) v rakouském nakladatelství *Holzbaumverlag Wien* (CHF 23,90) (ih)

Letem - humorných časopisů světem

Do redakce GAGu docházejí pravidelně (krom tištěných německy psaných humoristických časopisů *Eulenspiegel* a *Nebelspalter*, kde tiskne kresby *Jan Tomaschoff*) také e-magazíny prostřednictvím e-mailu - všechno jsou to více či méně periodika určená hlavně samotným autorům žánru cartoon a okruhu jejich příznivců, kunsthistorikům, které karikatura za-jímá anebo se jejím vývojem zabývají. A vlastně mají všechny tyto časopisy také měsíční periodicitu. **Yení Akrep** (viz obálka **vlevo**) už je mezi nimi (podobně jako e-GAG) nestorem - před pár týdny vyšlo jeho červencové, celkem už 117. číslo, které na obálce má portrét (Deccal?) přímo od vydavatele a redaktora v jedné osobě - známého **Husseina Cakmaka** z turecké části Kypru. V čísle se na zadní straně obálky připomínají i některé staré obálky časopisu, např. na další straně nahoře **vlevo** - s dílem **Vlasty Zábranského** z Brna - vydávaného ovšem v popisku za příslušníka státu **Russia**. Číslo si můžete prolistovat ihned na této adrese: http://yeniakrep.org/files/yeni_akrep_117.pdf .

Krom obvyklých pěti stránek s výborem ze soutěžních propozic na nejbližší období a také řady ukázek z katalogů, které obdržela redakce, najdete v něm docela nečekaný příspěvek. Je jím portrét *Karla Gotta* od **Lubomíra Vaňka** - ten vskutku originálně ilustruje anglicky psaný článek **Petra Zavackého** s názvem *Russian Caricature Vladimir Motchalov* - k 65. narozeninám *Vladimira Močalova* z Ruska! Jak vidět, tak *Zábranský* i *Vaněk* jsou pro kyperského Turka (v žertu řečeno) sakumprásk *sověti* - prostě kdosi z té početné ruské chásky. Pro úplnost - ve stejném čísle je i *Kovaříkova* známá kresba (z r. 1987 - Gabrovo) podepsána: **Vladimir Kazanevsky** (Ukrajina). Češi to holt ve světě nikdy neměli lehké... Zatímco *Cakmakův New Scorpion* je vysloveně amatérské, fandovské periodikum, peruánské **Arte-Facta** jsou doslova luxusní uměleckou revuí. Za těch pár let, co uplynuly od založení časopisu o skvělém ležatém formátu vhodném pro monitory PC i notebooků se **Omaru Zevallosovi** daří nejen udržet kvalitu příspěvků, ale i profesionální úroveň grafické

úpravy a také periodicitu bez výpadků ve vycházení. Aby se magazín mohl šířit masověji po výtvarném světě, neomezuje se jen na cartoons, ale věnuje se hodně autorům komiksů a populárních animovaných filmů - především těch latinskoamerických, ale nevyhýbá se ani Disneyovi a dalším tvůrcům pracujícím ve Spojených státech.

Každý pef, jiná vef...

Na **FE** začínají tituly jak už během dvou let od vzniku dostatečně známého **fena-MIZAHu** z Turecka viz obr. vedle - obálka měsíčníku **vpravo** (zdobí ji Azízův vtip k válce v Syrii!), tak úplně nového = **FEcoCO-rico** z Francie (**vlevo**). Co zatím o tom prvním víme?

Tady jsou slova z průvodního dopisu:

Dear colleagues, FEco France je velice šťastné, že vám může poslat svůj

"Webimestrimag" **FECO-CORICO 7**. From early 2012, Feco France is publishing *Fecocorico*, a magazine dedicated to cartoon. Najdete ho k důkladnému prolistování zde: <http://www.fecocorico.fr/184/fecocorico-7/>

Pokud jde o tento čtrnáctistránkový výtisk časopisu, hlásícího se už logem v titulu k francouzskému „odboru“ **FECO**, najdeme si teprve čas k jeho prostudování a věnujeme mu s pomocí česko-francouzského slovníku snad více místa. Koneckonců jsou v něm obrázky v převaze nad texty. Kdybyste někdo měl puzení se této činnosti ujmout místo redakce, neváhejte a pošlete výsledky svého zkoumání...

A pro turecký **Fenamizah** platí slib o podrobnějším prozkoumání časopisu také, i když tady máme k dispozici dva tucty čísel a navíc ještě čerstvě vydaný almanach...

(IH)

Směšné: rokenrol v důchodovém věku

„Až nám bude padesát, nemůžeme pořád poskakovat po pódiu,“ říkali si konkrétně *McCartney s Jaggerem* za mlada. Představa rockových koncertů v padesáti, šedesáti letech musela být pro mladíky někdy v polovině šedesátých let **směšná**.

Václav Hnátěk: „*Jaggerovi je sedmdesát...*“, MfDNES; 27. 7. 2013, str. A5

Trefovat se do politiků - jistě. Ale do herců?

„*Varoval jsem je,*“ utrousil moderátor *Ricky Gervais* (autor TV-seriálů *Kancl* a *Komparz*) uprostřed svého úvodního pětiminutového monologu na předávání *Zlatých glóbulů* na adresu organizátorů. Rozpoutal tak debatu - bylo jeho vystoupení jedním z nejlepších **komiálních** výkonů posledních let, nebo to svými invektivami přehnal? (...) Intenzita, s níž se se šarmem krále **šaška** obul do Hollywoodu, přesto bere dech. Z jeho **vtipování** vyšli pořadatelé jako zkorumpovaná parta důchodců, která si ze Zlatých glóbulů udělala výnosný byznys. Herce představil jako zkrachovalce, kteří se předvádějí spíše drogovými a opileckými excesy než svými filmy nebo už úplně zmagorili - a své si od něj schytaly stárnoucí herečky, prezentující se ve filmech jako díblice (...).

Příběhy herců plní stránky bulváru. U nás to pak nabírá extrémních poloh: herci a herečky v magazínech mudrují na jakémkoliv téma, aniž by k tomu měli sebemenší kompetenci. Jedním z nejošpurnějších slovních spojení je určitě „*pan herec*“. Gervais pojmenoval věci bez obalu v intencích cynického **britského humoru**. Není divu, že to *páni herci* nemohou rozdýchat.

Jan Gregor: „*Páni herci*“; Respekt č. 4; 24. 1. 2011, str. 70

Chlapácké žertování „Machrů 2“

Už úvodní scéna filmu, kdy jelen pomůže půl rodiny (...) jasně nastolí typ **humoru**. Druhý díl buranské **komedie** vlastně ani nepředstírá filmařské ambice, představuje v podstatě obhroublý **sitkom** (...) Nastupuje slinění, krkání, pšoukání, zkrátka přehlídka rozšafů z amerických „*Počátků*“, kde mají zjevně nadprůměrný výskyt zpocených tloušťků, sexuálních loudilů a vůbec pochybných, leč družných existencí (...) Film vydá na tři **úsměvy** a bod za půvab *Salmy Hayekové*, ale za vstupenku nestojí.

Mirka Spáčilová: „*Buran Sandler...*“, MfDNES; 16. 8. 2013, str. B8

Karikatury Organizátoři výstavy pokřtili kolektivní monografii *Novináři a média v pražském jaru '68 - Soubor slova a obrazu s mocnými*. V té jsou mimo jiné dobové karikatury od dvojice autorů pod pseudonymem **Had'ák**.

(kh): „*Noviny nevyšly kvůli tankům*“; MfDNES, 20. 8. 2013, str. 2B

Kresba: **Had'ák** - vyšlo v týdeníku *Literární Listy*; 20. 6. 1968 (*Poletáři některých zemí se spojují*)

K textu: Opravdu zajímavé je, když mladší novináři píšou o něčem, co sami nezažili. Počínaje titulem. Výstava ukazuje právě ty **noviny, co vyšly! Kvůli tankům jsme je vydávali jinde** a kolportovali je zcela svobodně. Tato kresba slavného **Had'áka** ale vyšla dřív, už na jaře, kdy „*ruský kluci spojařský*“ po cvičení Varšavské smlouvy „*Šumava*“ nechtěli odjet pryč. Proto je *Josef Smrkovský* (myslím) zpodobněn jako *Chod Kozina*. A ještě: tehdy už nešlo o dílo dvojice autorů, ale o značku **Miroslava Lid'áka**.

Jiří Krejčík - filmař a recesista

Jiří Krejčík taky patří mezi ty, kteří neodešli, ale jen poodešli. Jako *Václav Havel*, *Zdeněk Rotrekl*, *Tomáš Sedláček* - ten slepý generál, co poodešel jako čtyřiašedesátiletý a do poslední chvíle měl na tváři **úsměv** a v hlavě jasno. (...) Jiří Krejčík byl za první republiky členem jednoho slavného **recesistického klubu**. Sám, ač o třináct let mladší - jsem si dobře pamatoval, že i moje třída na gymnáziu byla **recesistická**, což znamenalo pěstovat **srandu** i

za nejtěžších podmínek (třeba při zkouškách). A nedávno mi noviny a jiná média oznámily, že **recese** konečně už skončila. Jako bych nevěděl, že s touto politickou garniturou **sranda** skončila už dávno.

Jiří Stránský: „Končí hospodářská recese...“; MfDNES; 22. 8. 2013; str. A12

**Putin jako vtipný kreslíř (viz vlevo!)
MfDNES z 4. 9. 2013; str. A6**

Zvuková sochařka Susan Philipszová získala výtvarnou cenu svým hlasem

Jednou z jejích nejvýznamnějších výstav byla ta v Newyorském *Guggenheimově muzeu*, kde v prostoru ústřední haly pouštěla nazpívány morytát o plakající vrbě (...) Naše *Cena Jindřicha Chalupce* už do finále vpustila umělce působícího stejně jako *Philipszová* především v ulicích, sprejera *Jakuba Matušku*. Dá se čekat, že ho budou v soutěži následovat i **výtvarníci, kteří se vyjadřují zvukem** (...) Případné vítězství „*sound artu*“ na takové úrovni by jistě českou výtvarnou scénu řádně proměnilo. Na galerii, kde neuvidíme nic jiného, než napsané vzkazy konceptuálních umělců, už jsme si zvykli. A **pomalů si tedy zvykejme i na to, že v nich neuvidíme vůbec nic.**

Jan H. Vitvar: „Umění, jaké svět neslyšel“; Respekt č. 4; 24. 1. 2011

ČUK ani GAG pozvánku nedostal...

Mezinárodní sbírku ze Skopje představuje výstava v pražské Galerii kritiků. Nese název **Osten** podle časopisu spjatého s **Muzeem karikatury a grafiky**. Sbírkou obahuje kolem 38 tisíc exemplářů včetně prací renomovaných umělců od *Picasa* přes *Vasarelyho* až po našeho **Adolfa Borna**. Pražská výstava potrvá do 15. září.

ČTK: „Dorazila 40 let poplaná sbírka kreseb“; MfDNES, 21. 8. 2013, str. B9

Aktualita / To to uteklo. A už je tu 6. ročník trienále v Langnau!

Ve švýcarském **Langnau** se každé tři roky schází západoevropská elita cartoonistů, jak už to známe z reportáží **Mirka Bartáka, Břeti Kovařika** či **Jirky Košťýře**... Letos nám poslal z malebného centra kraje ementálu fotku **Jiří Slíva** (to je ten největší chlapík s náramkovými hodinkami)... Čtenáře e-GAGu pozdravuje a připíjí vám spolu s tamními karikaturisty, známými z někdejší světly minulosti týdeníku *Nebelspalter* **Jürgem Furrem** a **Peterem Gerberem**.

V Langnau byly 7. září uděleny i festivalové ceny. **Langnauské krávy** získali švýcarsko-britský karikaturista a dva naši dobří známí z Bulharska. *Goldene Kuh*: **Peter Schrank**; *Silberne Kuh*: **Ivailo Cvetkov**; *Bronzene Kuh*: **Valentin Georgiev**. Zlato rovná se vtipně 2013,-, stříbro 1500,- a bronz 1000,-. To vše ve švýcarských francích. Výstava 82 autorů (jsou mezi nimi z našinců uvedeni **Barták, Kovařík, Slíva a Tomaschoff**) trvá do 22. 9. t. r. (red.)

Plzeň je Plzeň, soudí Vhrstí

Hned první poprázdninový čtvrtek se *Vhrstí* sešel s Plzeňskou filharmonií, aby společně oprášili jarní projekt pro děti - předvádějí totiž pohádku Markéty Čekanové **Filharmoniček a ztracená písnička** hned na devíti dopoledních koncertech (**viz foto!**) Jenže tím kolegově multimediální činění nekončí - v říjnu se začíná vysílat jeho večerníček *Bílá paní* na hlídání na Děčku ČT - od 10. do 16.10. od 18,45 h.

Západočeši už předtím mohou popatřit i na živého *Vhrstího* a pobesedovat s ním v rámci cyklu *Paleta* - setkávání se západočeskými výtvarníky **25.**

9. v 17 hodin - možná se bude i něco promítat. (r)

Václav Zapadlík v Portheimce

Výstava nazvaná „**Píseň zapomenutých let**“ představila *Václava Zapadlíka* jako exelentního malíře, který kreslí a maluje obrazy historických vozidel (**viz!**) a motocyklů, návrhů na známky, plechové cedule. Vše na světové úrovni. Na vernisáži výstavy k 70. narozeninám umělce bylo 2. září ve smíchovské Portheimce narváno. Hrála swingová kapela. K vidění byl i prof. P. Pařko a K. Gott. Z Čukařů **R. Rakus** s Iskou a **P. Hanák** s Musilkou. Nádherná výstava, akorát pro autora tohoto významu trochu stísněné prostředí. Václav by si zasloužil trochu rozměrnější a světlejší galerii, kde by obrazy měly odstup a světlo - třeba Mánes (nebo Valdštejnská jízdárna?)

Text a kresba: **Pavel Hanák**

Omlouváme se, pokud vás někdy nedokážeme v GAGu včas pozvat na zahájení pražských Salonů. Nedaří se nám už řadu let získat v potřebném předstihu pozvánku. A často proto nevíme, kdo kdy bude vystavovat ©

Nevím o žádné jiné mezinárodní soutěži, která by nezměnila za celou dobu dlouhé existence nejen velikost a rozsah, ale také barevnost i styl grafické úpravy svých katalogů. Předpokládám však, že - nevezme-li Fedora Vica konečně čert (nebo anděl do nebe?) - příští rok dovrší Zlaté soudky 20. ročník své existence. A že i katalog kulatého ročníku bude vypadat zase tak, jako ty předchozí.

Zlatý sudok = Golden Keg

Člověk, který se k Fedorem graficky řešeným katalogům slavné „pivní“ soutěže dostane vždy po jejím skončení (a při zahájení výstavy nejlepších prací) v Prešově, může mít dojem, že je to pořád totéž. Ano, je to typický *Zlatý soudok* - ale není to nikdy ten samý! Konečně **ukázka titulních stran** katalogů posledních dvou let (ZS 2012 a ZS 2013) jasně říká, jak typické barvy, loga i grafický názor autora vytváří pokaždé originál. Ale současně navlékají katalogy jako korálky na pevnou šňůrku - nyní už s 19 ozdobami. Dohromady to příštího jara může být 20 x 24 stránek, neboli pěkný špalíček o 480 stránkách. Až jsem se teď zalekl - je to vůbec možné? Šlo by to vůbec svázat? A dalo by se v takto tlusté modlitební knížce humoremilných pivařů vůbec listovat?

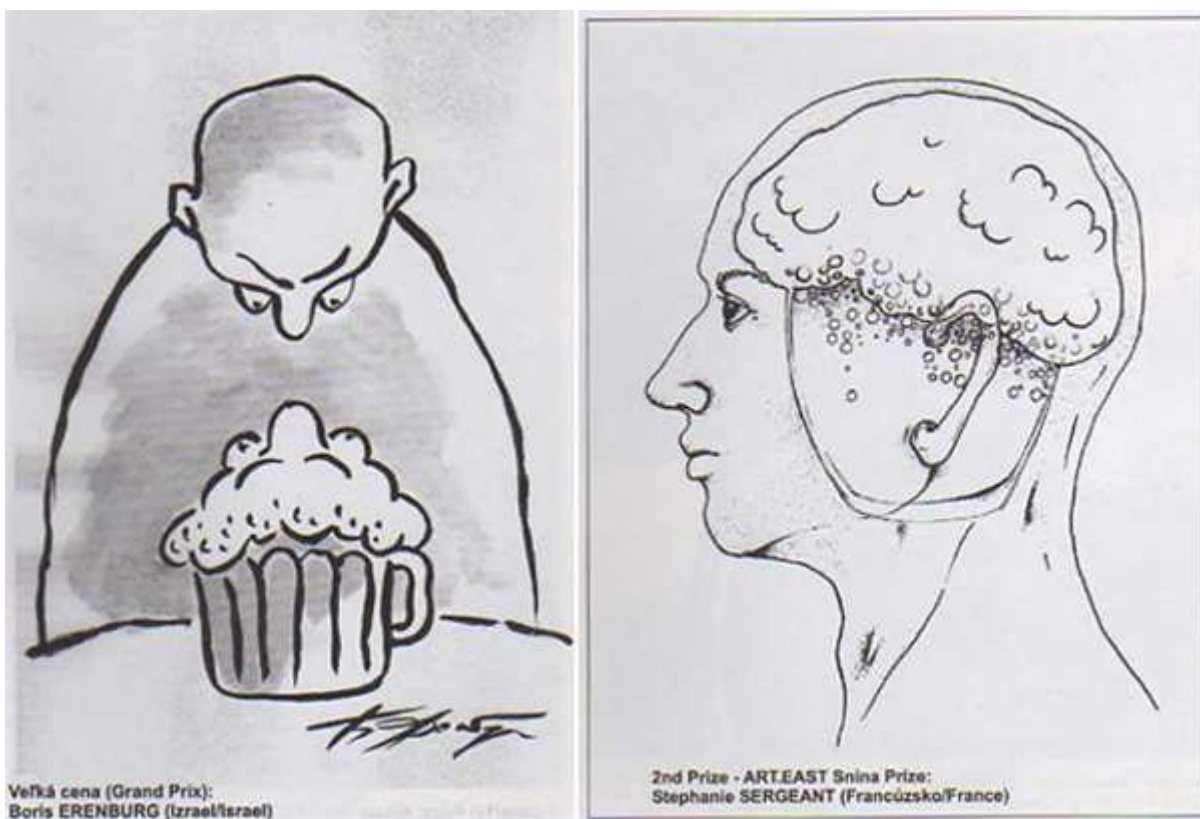
Kresby na obálkách: nahoře **Trajko Popov** (Bulharsko) - 2012 a **Miro Šimko** (Slovensko) - 2012. Dole: **Constantin Ciosu** (Rumunsko) - 2013

Co GAG tu GAGem stojí, tedy už celé desetiletí, věnujeme v něm prešovskému svátku pozornost. Za tu dobu se už v tomto časopisu o soutěži hodně napsalo a už několikrát jsme jejím katalogům věnovali samostatné heslo v rubrice „Malý slovník katalogů“. Nemá proto smysl, nějak obsáhle tu znovu rozebírat neměnné parametry sešitů jako jsou počet stránek a jejich formát, představení oceněných vtipů a listinu účastníků... Účastníci katalogy dostávají (krom soudku s pivem a pár stovek Eura pro vítěze, to byla jedna z mála aktivit, kterou věnuje soutěži její někdejší hlavní patron - prešovský pivovar „Šariš“). Ale existují tací (samozřejmě málo zodpovědní) jedinci, kteří ještě nikdy nestrčili své dílo do

obálky nadepsané Golden Keg a neposlali je koncem února do Šarišské galerie. Tací, kteří se pak ani jednou nemohli těšit z aprílové nadílky. Právě na ně nyní myslíme, když jim alespoň stručně (a jemně ilustrovaně) posíláme tuto informaci, jakési srovnání dvou posledních ročníků Zlatého soudku tak, jak se zrcadlí v katalogu.

Co se skrývá po obálkách?

Nejprve tedy výsledky - v katalogu jim patří zadní strana obálky, jsou tu i základní čísla z konkrétního ročníku soutěže - a to je praktické. Na snímku je vždy porota; oproti sedmičlenné v roce 2012 byla letos jen pětičlenná. Až na bratry Vicovy měla též jiné složení, byť část porotců už v jury ZS nebyla žádnými nováčky. Žádný český zástupce ani jednou do jury nedorazil, ale z Polska i letos zafungoval spolehlivý Cebula a dodal tak porotě i co do karikaturistů mezinárodní lesk. V pestronárodním Prešově zajišťují další zahraniční účast docela lehce z místních lidských zdrojů. Výsledková listina zabírá půl stránky díky slušnému počtu zvláštních (většinou nefinančních) cen a čestných uznání. Oceněné práce se totiž stávají majetkem „Pivnej galérie“ - těšme se proto, až ji Vico jednou slavnostně otevře na důstojném místě v centru města! Za tyto dva ročníky sem z osmi hlavních cen (vždy GP a 1. - 3. cena) nepříbyly žádné práce slovenského anebo českého autora. GP šla nejprve do Izraele a pak na Ukrajinu, 1. ceny do Belgie a Polska, 2. ceny do Číny a Francie a 3. ceny do Kolumbie a Bulharska. Jury to jistě takto vědomě nezamýšlela, ale docela pěkně vykreslila mezinárodní účast i úroveň soutěže; jak co do světadílů, tak co do výrazných autorských osobností. Mezi ně patří Erenburg i Kustovskij, Hendriksx i Cvetkov.

Kresby zleva: **Boris Erenburg** (Izrael) - Grand Prix 2012 a **Stephanie Sergeant** (Francie) - 2. cena 2013

Ale také potěší, když se porota *nepotento* ze slavných jmen a dokáže ocenit i díla autorů méně známých - jsou-li kvalitní - v těchto letech Číňan, Kolumbijec a Francouzka. A podobně tomu je i v odstavci zvláštních cen. Jména všech oceněných znáte z naší rubriky Výsledky a tak si tu jen připomeňme, že domácí Slováci získali v r. 2012 tři a v roce 2013 dvě zvláštní ceny (a celkem 2 diplomy). Zástupci ČR loni 2 a letos 3 čestná uznání). Souvisí to s absencí našich někdejších vítězů? Anebo s vyčerpáním tématu, jak soudí někteří z nich? Prohlídka kreseb v katalogu říká, že téma kupodivu stále vyčerpáné není. Za to, že velký

počet stejných (starých) nápadů, které se mezi zaslanými díly vždy objevují, nezaplevelí katalog, vděčí soutěž kontinuitě v osobě zakladatele i „konatele“ - Fedor má v tomto směru stále ještě dost zachovalé vizuální paměťové buňky.

Proměnlivá je účast v soutěži pokud jde o jednotlivé autory a jimi zastoupené státy. Ale celková čísla jsou poměrně stálá. Loni se soutěže zúčastnilo 205 autorů ze 37 zemí s 523 kousky, letos ji obeslalo 202 karikaturistů ze 37 států celkem 505 výtvarnými díly.

Po Číňanech následují Poláci. A Češi...?

V katalogu ZS nepěstují naši oblíbenou tabulku - pořadí zemí dle počtu účastníků, ale i tak je ze seznamu všech participantů zřejmé, že nejen čeští, ale ani domácí karikaturisté nejsou těmi, kdo v tomto žebříčku vedou. Oba ročníky zásobili nejvíce Číňané - kolem půl stovky kreseb. Úplnou bombou ovšem je, že obvykle v mezinárodních soutěžích hned druhá nejpočetnější „ekipa“ - Iránci - není vůbec v seznamu zaznamenána. Buď tedy má Fedor díru v evidenci, anebo jde o bojkot soutěže ze strany totalitního státu? Ovšem proč zrovna této slovenské soutěže? Kvůli vítězství Izraelce ruského typu Erenburga v roce 2012 to mohlo být těžko (imání přece nemohli vědět, že vyhraje zrovna on) - takže nejpravděpodobnější je vysvětlení, že islám pivo - coby alkoholický nápoj - neoblubuje. A humorné obrázky s opilci či sudy přímo zatracuje...

Čestné uznanie/Honorary Mention:
Jaroslaw Wojtasinski (Polsko/Poland)

Čestné uznanie/Honorary Mention: Run Tang Li (Čína/China)

Kresby zleva: **Jaroslaw Wojtasinski** (Polsko) - čestné uznání 2013 a **Run Tang Li** (Čína) - čestné uznání 2013

Druhou nejpočetnější skupinu mezi účastníky tvořili letos v Prešově Poláci s 19 autory (loni 13) když předskočili Slováky se 16 autory (loni 20). Češi zůstali těsně za Ukrajinci, když oba státy vyslali loni shodně po 13 reprezentantech, letos však Ukrajinců „startovalo“ 16 zatímco našinců jen 14. Nepočítáme sem Taussiga a Tomaschoffa - jednak jsou vedeni pod Němci, jednak jsou to stejně celí či poloviční Slováci, byť ČUKovního ražení...

Tradičně početní jsou Turci (7/13), Bulhaři (10/9) a Srbové (12/7) - následují Chorvati, Rumuni. Malá účast je z Ruska, které zůstalo v počtu autorů (4) letos za Uzbekistánem (7). jako na většině festivalů po světě, „nahánějí“ pořadatelům v kolonce „počet států“ v soutěži agilní

jednotlivci i zde: Bosňan, Černohorec, Slovinec, Fin, Nigeriec, Malajzijec, Mexičan, Portugalec, Gruzínek, Holanďan (president FECO!) zástupce USA či výše zmíněná (oce-
něná) Francouzka. Dobrou polovinu zemí tak reprezentují jedno až dvoučlenná „družstva“.

Obrázky v katalogu 2013:

V posledním katalogu 2013 jsou kresbami zastoupeni z ČUKu Novák, Kubec, Truneček, Srna, Kovařík, Mařátková, Valocká, Taussig, Šourek, Steska. Z předplatitelů GAGu ještě Pernecký a duo Kvanka / Mihalko.

Oba katalogy mají jako obvykle na začátku ještě úvod z pera hlavního pořadatele Fedora Vica a pak též slovo předsedy poroty - tentokrát Mira Vica a Dušana Pončáka. Ten druhý byl stručnější, ale také básnivější, když loni napsal mj.: „*Pri týchto krásnych a nápaditých obrázkoch som pocítil vôňu tohoto zlatistého moku, ako aj vôňu tohoto sveta s jeho smiešnymi a smutnými príbehmi, ktoré nás obkolesujú a sú našim majetkom. Mnohé boli krásne výtvarne stvárnené, svietiace nápadmi i farbami a podnecujúce fantáziu. Súťaž Zlatý súdok je ako veľké oko sveta.*“

Došlo i na hvězdičky z GAGu!

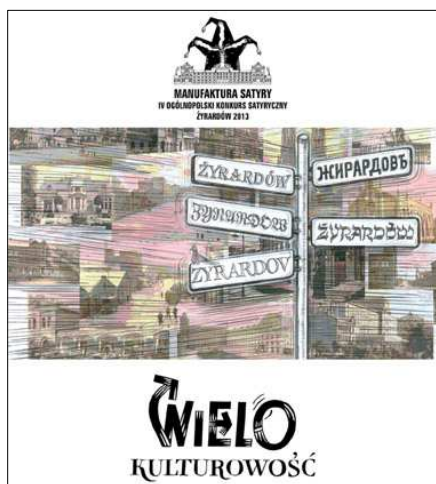
Miro Vico zase vzpomíná na počátky soutěže, u nichž s bratrem stál. A na to, jak se posléze „*etablovala, stabilizovala a naviazala na seba pozornosť karikaturistov doslova z celého sveta. A že se neetablovala zle, svedčí aj jej hodnotenie internetového časopisu Českej únie karikaturistov e-GAG. Na poslednej stránke tohoto týždenníka pravidelne uvádzajú rozpis svetových súťaží tohoto žánru (...) a kvalita každej z nich je zároveň hodnotená počtom bodovacích hviezdíček (...) Čím viac hviezdíček, tým lepšia súťaž (...) Zlatý súdok (****) má teda svoje stabilné miesto na nebi tých najhviezdnejších súťaží karikatúry...*“

Popisovat slovy obrázky, jejichž fór spočívá v tom, že je beze slov, patří k největším prohřeškům, jichž se v GAGu můžeme dopustit (občas nám to promíjíte). Místo toho jich pár vybíráme - samozřejmě jednobarevných - v tom je katalog z průhledných důvodů důsledný. Nejvyšší oceněnému dílu nepatří obálka (tam musí být tolik jiných grafických prvků i údajů, že by vtíp zanikal) ale začátek sešitu - obvykle str. 2 nebo 3. Ostatní oceněná díla také nechybí - a jak listujeme dále, obrázky se postupně zmenšují (až k maximu 6 prací na stránce).

V 18. ročníku obsahoval katalog **72 kreseb**, letos **v 19. ročníku** je jich **70**... Značí to mj., že ze zaslaných příspěvků je otištěn v sešitu přibližně každý sedmý - což není marné. Grafik s nimi pracuje citlivě, ví která snese jaké zmenšení bez ztráty srozumitelnosti či půvabu - a která ne. Zařazené barevné kresby jsou samozřejmě ochuzené, ale co do nápadu čitelné. Pokud jsou oceněné vtípy situované na výšku, neváhá je Vico v letošním katalogu dokonce přes celou stránku položit, aby nepřišly jen kvůli autorovu vertikálnímu řešení o půlku své velikosti (oproti vtípům „ležatým“).

Na závěr snad jen opakované přání: **Zdar 20. ročníku Zlatého soudku** (a každičkému dalšímu žlutočernému katalogu). (IH)

Ze světa / Polsko, Portugalsko, Chorvatsko, Sýrie, Egypt...

Výstava kreseb „Manufaktury Satiry“ v Żyrardowie

V Galerii „Resursa“ (ul. 1. Mája) v polském **Żyrardowie** bude v sobotu **14. 9.** v **16 h** otevřena **výstava IV. Ogólnopolskiego Konkursu Satyrycznego**, jehož letošním tématem byla „*Wielokulturowość. Współistnienia wielu kultur, wyznań, języków, narodowości.*“ Budou zde oceněni laureáti soutěže. Akce se koná v rámci „*Dnů evropského dědictví*“. I letos kromě domácích účastníků soutěže vystavují hosté - jsou to umělci z Itálie (galerie „*Simultanea*“ ve Florencii), z Česka (**ČUK**), z Ukrajiny - a také Poláci žijící v cizině (Kanada, Británie).

Celkem se na výstavě představuje 52 autorů. Z Česka tato reprezentační šestice: **Barták, Sigmund, Valocká, Lichý, Košťýř, Kovařík.** (ZK)

XXVIII. VH HDK v Chorvatsku

Už na jaře se v Záhřebu sešli čelní HDK k volebnímu shromáždění v počtu 19 osob (cca 20% účast) Zde jsou jména: Ratko Maričić, Damir Novak, Ivan Sabolić, Nenad Janković, Milan Lekić, Davor Lacković, Josef Minks, Nataša Rašović, Josip Kovačević, Davor Trgovčević,

Nikola Plečko, Zdenko Puhin, Janko Bucar Ana Gezi, Peter Majič, Srećko Puntarić, Dragutin Kovačević, Ivica Pezo a Marijan Pavečić. Předseda **Davor Trgovčević** přednesl zprávu o činnosti v roce 2012 (mezinárodní soutěže, reprezentativní účast HDK na festivalu ve Francii), tajemník **Zdenko Puhin** předložil finanční výkaz a **Nenad Janković** přečetl zprávu dozorců rady družstva. Předseda pak přednesl plán činnosti na tento rok, v němž hraje prim výstava Chorvatské karikatury v tureckém Istanbulu začátkem října. Členský příspěvek je v r. 2013 100 kun, senioři a studenti platí 70

kun. V tajném hlasování z 11 navržených kandidátů zvolila VH sedm členů nového výkonného výboru HDK: **Marijan Pavečić, Milan Lekić, Nik Titanic, Zdenko Puhin, Nataša Rašović, Davorin Trgovčević a Damir Novak (na snímku zleva).**

Tak jako Poláci ve SPAKu mají i Chorvati v HDK tzv. „čestný soud“ pro spory uvnitř družstva. Jeho členy jsou *Sabolić, Lacković a Dragutin Kovačević.* (red.)

15. PortoCartoon 2013: On-line hlasování do 31. prosince 2013

Pořadatelé připomínají, že je stále otevřeno on-line hlasování pro nejlepší práce soutěže PortoCartoon 2013. V hlasování publika loni při **Portocartoon 2012** získal tuto cenu *Zarifian Mohsen* z

Íránu - a letos ji převzal. Také letos si můžete vybrat oblíbený vtíp, nezávisle na výběru poroty. Chcete-li, můžete hlasovat i vy ve virtuálním muzeu cartoons na:

http://www.cartoonvirtualmuseum.org/f_portocartoon_2013_vote.htm

Celkem je tu 19 kousků z finále soutěže a každý z nich si můžete prohlédnout zvětšený. Autoři už mají čestné uznání z 15. *PortoCartoonu*. Hlasování trvá až do 31. prosince. Každý hlas je důležitý! - píše a zdraví všechny - **Luís Humberto Marcos**, ředitel PortoCartoon

Sýrie ve válce - Egypt v bouři... Co k tomu říkají (kresbou) tamní karikaturisti?

Na webu jsou ke skouknutí pravidelně i jiné vysloveně cartoonistům určené magazíny, které v dnešním přehledu (jinde v tomto čísle) nezmiňujeme. Jsou vydávány samotnými cartoonisty. Z Egypta zmítaného politickými - liberálně-náboženskými změnami přišel už 124. kousek **Pharaohs Magazine**. Vydává ho v Cairu **Ismail M. Effat**, hlásící se k FECO. Kontakt je: effatcartoon@hotmail.com a stránky autora i časopisu se mají nacházet na: www.pharaohs.effatcartoon.com.

Titul posledního čísla je **Egypt proti Terorismu** - ale na čí straně anebo zda zvolil tzv. „vyváženost“ jeho vydavatel + příspěvky ostatních tamních kreslířů, těžko z posledních výtisků poznat. Z čísla 124 ve formátu pdf je těžko cokoli vyjmout a tak záleží na zájemci, zda si časopis stáhne anebo jen prohlédne na svém monitoru - adresa je: <http://www.pharaohsmag.com/Issues%20Magazine/Issue%20124.pdf>.

Syria cartoon Magazine č. 25+26 lze prohlédnout na <http://tabrizcartoons.com/en/Syriacartoon-Magazine-Issue-No-25-26>

Portrét krvavého Asáda: **Al Jafari** (3. cena - v r. 2012)

Co je to vlastně karikatura?

Když jsem vešla do pracovny Lubomíra Vaňka, zastihla jsem ho ve společnosti více než záviděníhodně. Co tváří, to populární osobnost. Josef Dvořák měl na hlavě pro něj tolik typický vodnický klobouček, francouzský komik Louis de Funès na mě šibalsky mrkal a fotbalista Michel Platini se tvářil nadmíru soustředěně.

A jen kousek dál od rozesmátého Vladimíra Menšíka ležel na stole lviček Pepa a držel v náručí celé družstvo našich „zlatých“ hokejistů z pražského šampionátu. Ze se do místnosti tolik lidí nevejde? Ve skutečnosti opravdu ne, jenomže tady byli všichni — namalováni.

Kreslení karikatur sportovců i umělců je totiž velkým koníčkem mladého výtvarníka Lubomíra Vaňka, který pracuje jako přípravář sítotisku v oddělení propagace brněnského odštěpného závodu Propagačního podniku Českého svazu spotřebních družstev.

Co to vlastně je karikatura? Stručně můžeme říct, že jde o zkratkovitou kresbu, která přehnaně zdůrazňuje (někdy zesměšňuje) neapdné znaky

člověka. V případě Lubomíra Vaňka nejde o zesměšňující kresby, spíše o propracované portréty osob, jež ho nějakým způsobem zaujaly — svými schopnostmi, výkony, uměním. Jeho obrázky se pravidelně objevují na stránkách nejruznějších časopisů a novin.

Velkého úspěchu dosáhl pětadvacetiletý výtvarník v loňském roce na VIII. mezinárodní soutěži kresleného sportovního humoru v italské Anconě. Získal zde stříbrnou plaketu v kategorii Portréty sportovních osobností roku za karikatury Ivana Lendla, Michela Platiniho a italského cyklisty Francesco Mosera. Jeho radost byla o to větší, že šlo o první soutěž, již se zúčastnil.

Od té doby uteklo už hodně vody, mladý tvůrce navázal spolupráci s Československou televizí a zaslíky s jeho obrázky putovaly do dalších soutěží u nás i v zahraničí. Například na 32. mezinárodní salónu humoru s tématem Člověk a technika, konaný opět v Itálii, do belgic-

kého Beringenu, kde vyhlásili kresliřské klání pod stručným názvem Měda, či do soutěže sportovního humoru pořádané redakcí Stadion. Zatím ještě nebyly výsledky těchto soutěží vyhlášeny, ale kdo ví, nepřinesou-li Lubomíru Vaňkovi další milá překvapení.

— Kdy vás napadlo věnovat se právě karikatuře?

„Já kreslím moc rád už od malička. V osmi letech jsem nakreslil první ilustrovaný seriál Hříběci, jehož prvními čtenáři byli spolužáci ve škole a samozřejmě veškeré příbuzenstvo. Později vznikl další, tentokrát třídílný příběh o strašidlu Pěťovi a těsně před přijímacími zkouškami na střední uměleckopřemyslovou školu ještě seriál o robotovi. Měl jsem vždy blízko k animovanému filmu a k loutkám, proto jsem na brněnské průmyslovce vystudoval obor návrhářství hraček a dekorativních předmětů. Zabýval jsem se však i portrétní tvorbou, která potom přešla v dnešní zálibu v karikaturách.“

— Jakou techniku používáte?

„Začínal jsem jednoduchými kresbami tuší, ale zkouším stále nové techniky. Například koláže, pastely, akvarely...“

— Podle čeho kreslíte?

„Většinu známých osob kreslím podle fotografií nebo při jejich vystoupeních v televizi. Jen málokdy si troufnu na někoho z paměti. Nejlepší je samozřejmě kreslení podle živého vzoru. K tomu byla spousta příležitostí ve škole a na vojně. Tam jsem rozdával kresby na památku, takže jsou dnes roztroušeny po celé republice.“

— Kdybyste potkal kouzelného dědečka, který by vám splnil jedno přání, jaké by to bylo?

„Mým velkým snem je ilustrovat nějakou moderní pohádkovou knížku pro děti. Ale počkejte, vlastně mám ještě jedno větší přání — dělat animovaný film.“

— Své zálibě se věnujete po pracovní době, jen ve svém volnu. Nelitujete toho času?

„Naopak! Kreslím pro svou zábavu a potěšení, baví mě to. Nejráději bych kreslil pořád.“

MARTINA JANDLOVÁ
Fotografie autorka

■ 12 ■

Nevím, jestli se mohu pochlubit tím, že vybírám popelnice. Totiž, v přeneseném slova smyslu. Totiž, to je tak:

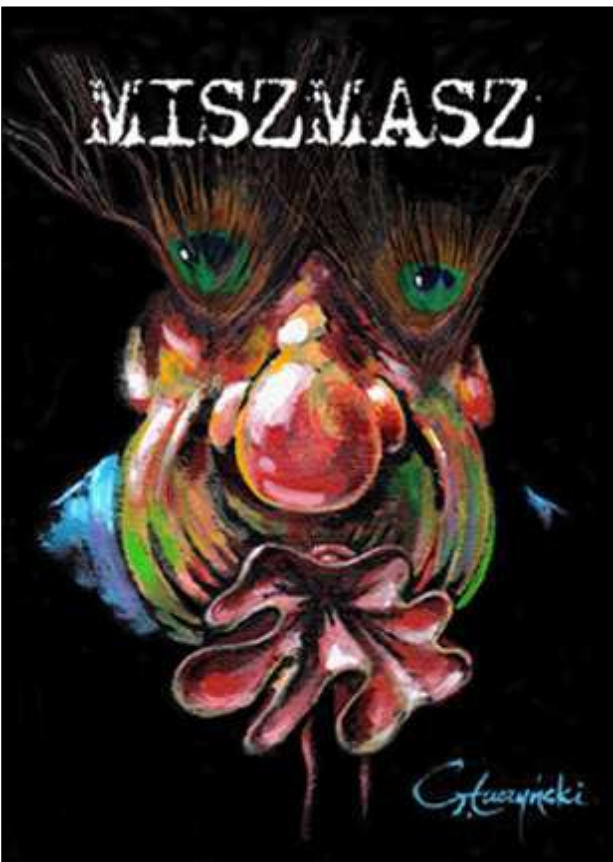
Když navštívím nějaký antikvariát, a vyjdu ven, většinou se ještě mrknu do velké papírové krabice od banánů, která bývá u vchodu. Tam antikváři většinou dávají věci, co už pro ně nemají cenu, tudíž zadarmo. A nedávno jsem tam objevil zajímavý přírůstek do mé sbírky krhu. Z krabice na mě koukali staří pionýři! Tedy – výtisky časopisu **Pionýr**. Asi tak z roku 1986. Jiný by to přešel bez povšimnutí, ale my – znalci – víme svý. Začínala Gorbačovova „Glasnost“ a tehdy to byl zajímavý časopis pro větší děti - všude samá ilustrace, nebo vtíp od českých kreslířů. Někdy i přímo na obálce (na příští stránce tohoto GAGu najdete kresbičku **Vladimíra Jiráňka** - z č. 5 v 34. ročníku časopisu - je to ta nalevo). A dokonce i rozhovory s karikaturisty (třeba s dikobrazím „mušketýrem“ **Jiřím Danielem**)!

Chci se s vámi podělit o článek o „přípraváři sítotisku“ **brněnském Lubomíru Vaňkovi** z čísla 12/1986 - **viz nahore!**) V každém čísle je také tak 4 - 5 vtípů, např. od **Jiráňka**, **Slívy**, **Poláčka**, **Raka**, **Pospíchala**, **Matouška**, **Vyčítala**, **Vlacha**, **Josefa KROUPY**, **Johanuse**... Od **Miloše Sotony** dokonce v jednom čísle vyšla hned celá stránka vtípů – 4. **Viz** (také na příští stránce) ten zažlucený **obrázek vpravo**.

Pro úplnost: jsou tam také zajímavé ilustrace k povídkám, ke článkům, například od *Fixla*, *Nagaje*, *Štorkána*, *Poše*, *Franty*, ***Pacáka***, ***Borna***... (ti dva jsou uvedeni v redakční radě). Prostě, měl jsem z nálezu radost. Vyplatí se chodit po ulici s očima otevřenýma. (RJ)

Knihy / Luczyňski(ho) "Myšmaš" ; a dvě novinky z Latinské Ameriky

Originální nápad měl **Slawomir Luczyňski**, když k řadě svých publikací (kreslený humor i fotografie, kalendáře stolní i nástěnné) přidal ještě jednu. Nazývá se Myšmaš (viz kresba vlevo) a má skoro tolik stránek, kolik je autorů - především Slávkových přátel a kolegů (viz jedna z nich vpravo). Různé osobnosti tu píší své věty o Luczyňském, doprovází je vždy

jejich portrét (v případě karikatury I. H. jde o dílo *Kazo Kanaly*) a Slawkův vtip. Mezi nimi z České unie karikaturistů také *Kovařík* a *Lichý*, kupříkladu z Rusů *Ašmarin*, hlavně však současná polská špička. Namátkou jmenuji: *Lazarek*, *Mysyrovicz*, *Frankowski*, *Jujka*, *Cebula*, *Kolaczek*, *Kuczyński*, *Hajnos*, *Szeczówka*, *Graniak*, *Kożusznik*, *Strzelczyk*, *Wołoszyn*, *Sadurski*, *Trzepalka*, *Kużma* - abych uvedl aspoň ty, které jsem měl příležitost poznat osobně... Slawek našel ve sborníku místo i pro zesnulého či těžce nemocného kolegu, rodinné příslušníky, nechybí tu zástupci jiných uměleckých profesí.

Nu, a vše to doplňují a uzavírají všeliké - jinak těžko zařaditelné písmenosti, dokumenty, poznámky, dopisy, diplomy, pozvánky, vydolované až ze dna kufříku s archiváliemi. Každý z těch příspěvků je zajímavý něčím jiným a možná i pro někoho jiného, ale dohromady tenhle **myš-maš** vytváří novou hodnotu - a plastické svědectví o „životě a díle mistra“. A nejde jen o ceny jako je Eryk, ale i o málo veřejnosti známé intimity. Slawek je na svou fotku s Hanouskovými bělouši dost pyšný - jak vidíte z **fotky vlevo**, nechal se s nimi vyfotit i do novin.

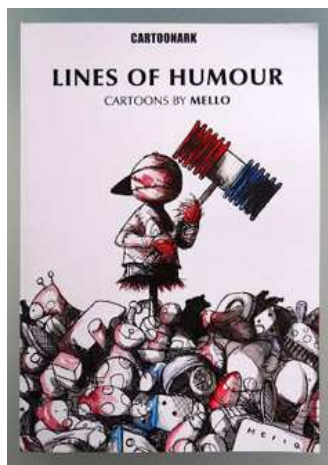
Pokud se najde někdo, kdo by měl zájem zjistit, co pan „po polsku“ píše na předchozí stránce, tu je originální text, jen maličko delší, než ta otištěná verze. Jde o kuriozitu z GAGu už čtenářům známou a fotograficky tu před časem zadokumentovanou v barvě:

S. L. a koně v Praze

V září roku 2008 byl Slawek pozván na víkend do českého města Písku na setkání evropských cartoonistů. Po jeho skončení měl ještě následující úterý převzít v českém hlavním městě cenu za 3. místo v mezinárodní soutěži „Fór pro FOR“. A tak jsme mu nabídli nocleh v našem domku v Praze – s tím, že mu ukáží svou sbírku knih kresleného humoru z celého světa. Stalo se. Ale nejvíc ze všeho Slawka zaujaly v jídelně dvě vyřezané hračky, dřevění koně, které jsem dostával pod vánoční stromeček jako batole každý rok – dokud jsem se nezeptal, jestli mi je Ježíšek nepřinesl už loni... Psal se rok 1944 nebo 1945. Koně, podle všeho, byli jeho velkou láskou. Slawek se s těmi vyřezanými nechal vyfotografovat a k mému překvapení se ocitl právě tento jeho portrét i na velkém formátu v nástěnném kalendáři s jeho kreslenými vtipy. Když mi kalendář do Prahy přišel, napadlo mne, že se - před ním - nechám vyfotografovat - rovněž se svými bělouši.

Tak vznikla série snímků s Luczyńskim, Hanouskem a... párem bílých koní. (ih)

Nové knihy z latinské Ameriky: Mello, Publiese

Autor se jmenuje **Silvano Mello**, sbírka jeho kreseb „**Lines of Humour**“. Mello je autodidakt z Brazílie, který se věnuje kreslenému humoru od roku 2007. Tak se podívejme; u nás nemají album svých vtipů někteří autoři, kteří začínali o hodně let dříve! Brazilec kreslí čisté vtipy, ale též politické karikatury a dokonce komiksy. Za těch pár let prý obdržel 31 cen a čestných uznání - anonce knížky uvádí, že je získal nejen v Brazílii, ale i v Iránu, Syrii, Turecku, Azerbajdžanu, Rusku i v USA. (**Obálka viz vlevo!**)
ooo

Rovněž z jižní části Ameriky, z ještě jižnější Argentiny, pochází **David Pablo Publiese**, kterému vyšla sbírka „**Caricaturas**“. Autor se narodil v roce 1978 v Quilmes u Buenos Aires a také on se účastní řady soutěží žánru cartoons i ilustrací všude po světě. Už v roce 2001 získal 2. cenu na kubánském XX. *Biennial of San Antonio de los Baños*. Jeho karikatury a ilustrační díla vystavovali

pořadatelé v *Palais de Glace*, *Alianza Francesa*, *Museo de Bellas Artes de La Plata*, *Casa de Arte Doña Rosa*, *Phos gallery* - všechny jsou v Buenos Aires. (g)

Ze ŠíPošty / Václav ilustruje knihy - a připomíná svůj další billboard...

Václav Šípoš Studénecký je jediným členem unie, jenž reaguje na letní úvahu lenivého edYtora v minulém čísle: *Milý edytore, dovol mi takto jedním pláčem poplakat na hrobě, neřkuli hřbitově karikaturním, který jsem v posledním Gekonu nahledal.*

Ale pro nás je důležitá i jeho zpráva o vlastní činnosti. Prozradil, že sice přechasto funguje mezi samými knihami v Librexu, ale sám čte stále méně. Zato knihy stále častěji ilustruje. Nyní ho požádala už potřetí Adra - tentokrát o obrázky do knihy „*Nejezte polévku, dokud je horká*“. Je to o krizi středního věku, syndromu vyhoření, depresi a o tom, jak z toho případně ven. „*Já to vlastně kreslit nebudu, pouze ze svých deníků ofotím svoje kresby, možná trochu upravím, bo to mám halabala načmrkané, mohl bych to polévat kávou a sypat popelem z fajfky a občas na to flustnout, ať nemusím pracně ve fotošopu vymýšlet grafiku,*“ přiznal příznačně autor a dodal, že i sám spisovatel Benjamin Kuras „*na něj nadával*“ když dílo o Leoši Janáčkovi dostal k ilustrování **Václav Šípoš**; namísto zavedeného kreslíře Václava Teichmanna.

Ve svém psaní Václav reaguje vlastně hned na dvě věci „jednou mouchou“. Na úvahu o ČUKu v GAGu i na článek o bilboardech karikaturistů.

„*Obrázek tento (viz výše) se mi hodí do této debaty o odcházení ze scény Čuku, kterou jste nahodili. Byl zhotoven na zakázku pana Bernarda téhož jména pivovaru a billboardy byly vlastně po celé republice viděny.*

Mne se kolegové karikaturisti pak ptali. Ne, že to je třeba sračka a blbě nakreslené, ale na to, jak jsem zrovna já k té zakázce přišel, z čehož je mi smutno a jen to dokresluje, o co tady kolikrát jde mezi náma a co mne kolikrát mrzí - a proto mám na štaflích napsané „fuck of Karl šajze most ganz ales dort karikatur scene“, která takto kurví pohled na nás karikaturisty, co to dělají trochu jinak. A hlavně ne tak vlezdoprdelsky servilně, což je - myslím si - současná karikatura u nás.

Jinak asi za A/ skonáme pozvolna, za B/ zrušíme se rovnou, za C/ uchopí se moci sice mladší, a třeba nevzdělaní v teologii karikurní, ale kolegové aktivní. Uf, ale kde jsou...? Takže tady zůstane nakonec pouze momentálně jaksí konkurenční web o českém humoru a šlus. Ostatně, když jsem začínal s karikaturama na ulici v roce cca 89, tady na severní Moravě, jaksí jsem očekával příliv, ba vlnu podobných kreslířů konkurentů... no, a nic se nestalo. Karikaturisti jsou mezi studenty na výtvarkách výjimkou, vlastně nikoho jsem nezaznamenal, takže co se trápit, nejsou lidi. Ti co to mydlí po plesech a svatbách jsou jen trochu sfrustrovaní kreslíři portrétů, včetně mne.

Srdečně zdravím a jsem zvědav na to „odcházení“. Ale já se rád chlubím, že jsem člen unie karikaturní.

Václav Šípoš, Studénka

Břetislav Kovařík je stále slavnější a slavnější - především na severu. Jednak v Polsku, kde se ocitl například v televizi, jednak v Trutnově a okolí, kde nyní žije a tvoří (v tom okolí). Najdete ho (Kovaříka) ve Lhotě a (článek o něm) na webu **Trutnovinky**, konkrétně po kliknutí na <http://www.trutnovinky.cz/index.php?gid=54524> Text z 16. května tr. si mezitím přečetlo 1200 lidí a můžete tak nyní toto číslo ještě navýšit. Pro klikuvzdornější čtenáře tu z dost dlouhého rozhovoru (ilustrovaného osmi fotkami a kresbami) vybíráme aspoň pár odstavců a po jedné fotce a kresbě.

„Snažím se, aby kresba byla laskavá“, tvrdí karikaturista Kovařík ze Lhoty

Trutnov - I když byl původně učitel, kantorskou dráhu pověsil na hřebík. Více než dvacet roků je na volné noze. Karikaturista a autor kresleného humoru Břetislav Kovařík (63) svou první kresbu publikoval v roce 1977. Pak už spolupracoval s mnoha periodiky v bývalém Československu, v Česku i v zahraničí. Získal řadu cen doma i v cizině.

Co bylo impulsem k tomu, že jste začal s kresleným humorem?

Když mně bylo osmnáct let, ovlivnila mě vlna autorů publikujících kolem roku 1968. Oslovovalo mě, jak dokázali kresbou vyjádřit komentář, v té době politický. Bylo zajímavé, jak obrázkem lakonicky vyjádřili ve zkratce tehdejší situaci. Autory byli známí kreslíři Jiránek, Barták, Renčín a další. Chtěl jsem to taky zkusit. Dost dlouho mně trvalo, než jsem zjistil, jak se vytváří pointa, jak se dělá dobrý kreslený humor, jak mít svůj vlastní styl. Vzpomínám si, že jsem třeba měsíc kreslil a pak jsem to zanesl do redakce. Na druhý den jsem šel do trafiky a byl zklamaný, že to nezveřejnili.

Pamatujete si na první publikovaný obrázek, co to bylo a pro koho?

První obrázek mi otiskli na Velikonoce v roce 1977 v brněnské Rovnosti. Na obrázku je uklízečka. Po mokřých schodech, které právě umyla, jde úředník po rukou, aby schody nezašpinil. Ona na něj přísně

kouká a říká: A umyl jste si ruce? Když jsem zjistil, že lze v novinách prorazit, začal jsem to brát vážně. Pak jsem se rychle chytil v Hradci Králové, kam jsem se přestěhoval z Prostějova a kde byla tehdy redakce východočeské Pochodně, a potom také v celostátních novinách v Praze.

Jak u vás vzniká kreslený humor?

Nejsem z těch autorů, kteří chodí po městě a říkají si nad nějakou situací: to by bylo výborné zpracovat. To se mi snad ještě nestalo. Jsem typ, co sedí s tužkou a papírem u stolu a doslova si čmárá různé situace na dané téma. Pointa vtipu pak vzniká tak, že najdu něco nečekaného, kdy člověka nena-

padne, že by to mohlo v běžném životě fungovat. Je v ní ale také nějaký jiný úhel pohledu. Jsou ale i pointy, které mají dvě, tři řešení. To mám vůbec nejraději, ten otevřený konec, že si to čtenář domyslí podle svého.

Co je na kresleném humoru nejtěžší?

Sladit výtvarnou podobu s pointou. Nakreslení fóru je náročnější a důležitější. Když je totiž pointa dobrá a blbě se nakreslí, tak se zabije. Nejideálnější je harmonizace obou aspektů: kresby s pointou.

Snážíte se provokovat?

Výjimečně ano. Karikaturista by měl být ale objektivní publicista. Na druhou stranu jsem jenom člověk, který někoho má nebo nemá rád. Když jsem kreslil pro jeden časopis Zemana, který pro mne bohužel vyhrál prezidentské volby, tak jsem si ho vychutnal.

Stalo se vám někdy, že jste někoho nakreslil a on vám řekl: To mám být já?

Určitě stalo. Jsou obličejce, které se nedají v rychlosti trefit. Kromě toho jsou někteří lidé nesoudní. Nějak se vidí, ale realita bývá mnohdy jiná. Snažím se ale, aby kresba byla laskavá.

Jaké vlastnosti má mít dobrý autor kresleného humoru?

V první řadě musí mít smysl pro humor, to je jasné. Měl by mít rád lidi a nesmí být omezený. Inteligence tam musí být, aby si mohl autor s tou myšlenkou pohrát a měl schopnost najít nový úhel pohledu. To je myslím to hlavní.

Koho u nás považujete za největšího autora a proč?

Byl by to už bohužel zesnulý Vladimír Jiránek, který dokázal být bytostně český a neuvěřitelně filozofický ve zkratce. Dokázal dělat humor, kterému se zasmáli uklízečka i doktor filozofie. To každý neumí. Mezi hvězdy mezinárodního formátu řadím Miroslava Bartáka.

Měl jste nějaký vzor nebo jste šel od začátku vlastní cestou?

V lince i kresbě to byl právě Barták. Určitě epigonství je po nějaký čas každému autorovi povoleno, ale měl by se potom z toho vymotat a jít svojí cestou. Mně to trvalo zhruba pět let.

Získal jste řadu cen v Evropě i v zámoří. Které z nich si nejvíce vážíte?

Mezi ty nejprestižnější soutěže patří Satyrykon v polské Legnici. Tam jsem sice získal cenu nadace Andrzeje Tomialojcia, ale nejzajímavější na tom bylo, že jsem tam poznal svou budoucí ženu, která tam působila jako novinářka. Byla to moje velká životní změna za kterou, de facto, může kreslený humor. Byl jsem také pozván do Číny, kde mě zařadili mezi sto světových karikaturistů. Toho si samozřejmě vážím.

Jakou má u nás kreslený humor budoucnost?

Při své úctě k pokroku, který respektuji, bych si přál, aby určitá část tištěných médií zůstala zachována. Přál bych si, aby se kreslený humor v dobré kvalitě do novin vrátil, protože tam patří. A je neprávem opomíjený.

(Kráceno)

Text: **Hynek Šnajdar**, foto: **Vilém Fischl**, Kresba: **Břetislav Kovařík**, objevil: **RJ**

2x / Fotbal

Aneb dva kolegové kreslí fotbal pro Sport i Šport...!

Vlevo vidíte dva vtipy na téma kopaná. Jak už víte z titulku, mají hodně společného. Dva vtipy a- neb dvakrát fotbal, dvakrát z deníku Sport / Šport. A oba autoři patří jednak do ČUKu, jednak jsou vůdčími karikaturisty svých států (předseda ČUK - pořadatel Zlatého soudku). Ač oba mají co říci (a dobře) k politice ve svých zemích, glosují fotbal! A oba aktuálně, míří přesně nejen na bránu, ale i na bránici... **Břetislav Kovařík** a **Fedor Vico** (ih)

Výsledky / Španělsko, Polsko, Makedonie

VI. Concurso Int'l De Humor Gráfico *Snail's Lleida* - Španělsko

537 účastníků ze 44 různých států představilo své vtipy na téma Hlemýžď

Hlavní cenu od pořadatelů získal domácí autor:

Asier y Javier (Španělsko)

Hlavní cenu od publika (hlasování) obdržel:

Gunberk Gulderen (Turecko)

Na webu

<http://humorallleida.blogspot.com.es/p/humor-caragoler-2013.html> je možné si prohlédnout půl stovky vybraných kreseb ze soutěže.

Mezi nimi i tyto vlevo - viz obr. shora dolů:

Gunberk Gulderen (Turecko) - Cena publika

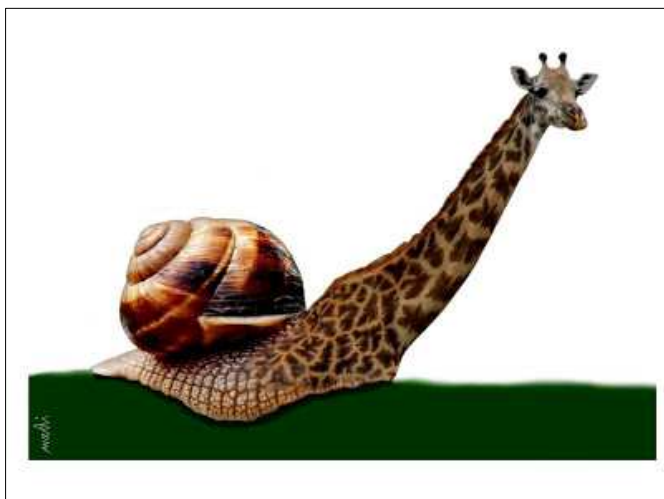
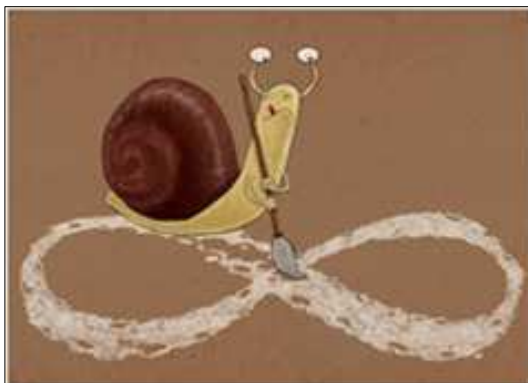
Sergej Dudčenko (Ukrajina)

Glen Isaac (Filipíny)

Victor Bogdanov (Ukrajina)

Anebo tento kolážovitý - viz níže:

Medi Belortaja (Albánie)

Je docela zajímavé se probírat příspěvky a porovnávat, jako co zásadního na nich vidí a kam autoři hlemýžďe situovali. Hodně třeba autoři vzrušují jejich oči na štopkách. Často je šnek symbolem rychlosti (tedy pomalosti), čím dál více se objevuje jeho budka spolu se symbolikou *e-mailu* (zavináč). Nu a (viz vedle!) jsou i tací, kteří by je rádi hnali do ulity!

Int'l Cartoon Competition "The Great and the Little Warsaw" Varšava - Polsko

Polská jury ve složení **Zygmunt Zaradkiewicz**, **Jacek Fedorowicz**, **Maciej Pietrzyk** posoudila 183 prací od 109 autorů ze 27 států pro výstavu ve varšavském Muzeu karikatury..

Čtyři hlavní ceny a deset „vedlejších“ ocenění obdrželo 5 zahraničních (vyznačení modře tučně) a 9 domácích autorů:

Grand Prix: Vladimir Kazanevsky (Ukrajina)

1. cena: Jerzy Fedro (Polsko)

2. cena: Oleksy Kustovsky (Ukrajina)

3. cena: Gai Guibao (Čína)
Honourable Mention: Krzysztof Grzondziel (Polsko); **Andrea Pecchia** (Itálie); Maciej Krzywicki (Polsko); Zbigniew Kucia (Polsko); **Pol Leurs** (Lucembursko); Sławomir Łuczyński (Polsko); Paweł Płóciennik (Polsko)
Special Honourable Mention: Max Skorwider (Polsko)
Special Prize - Artur Ligenza (Polsko)
Special Prize of the President Media Corporation - Józef Węgrzyn (Polsko).

Na snímku vpravo: Vítězné obrázky v rukou pořadatelů - uprostřed **Zygmunt Zaradkiewicz** z Muzea Karikatury. Oceněné obrázky najdete na: <http://www.muzeumkarykatury.pl/>.

„Erotika“ Strumica 2013 - Makedonie

Slované, s pomocí dalších Balkánců, opanovali výsledkovou listinu erotického festivalu ve Strumici. Ale ti severnější Slované (polští, slovenští a čeští autoři) na ní uvedeni nejsou...

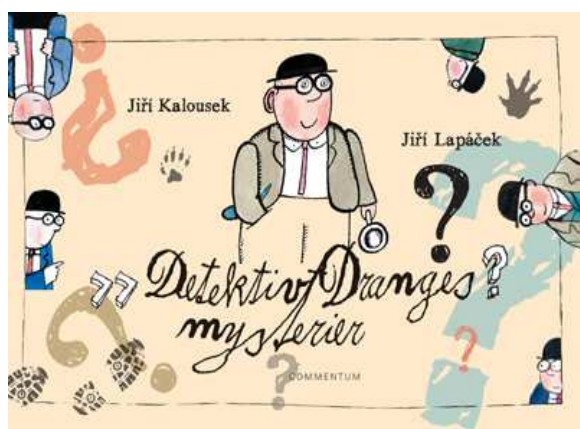
1. Golden Plaque - **Luis "Pol" Postruzin**, Austrálie - člen *Chorvatského družstva karikaturistů* (viz obrázek vpravo)
  2. Silver Plaque - **Doru Axinte**, Rumunsko
  3. Bronze Plaque - **Ivailo Cvetkov**, Bulharsko
- Cena organizátora - **Spiro Džajkov**, Makedonie

Diplomy:

Slobodan Butir, Chorvatsko - Tode Blaževski, Makedonie - Semenکو Vladimir, Rusko - Valentin Družinin, Rusko - Miroslav Božkov, Bulharsko - Konstantin Kazančev, Ukrajina - Nikola Kapusta, Ukrajina - Zlatko Gortan, Makedonie - Blaže Dokule, Makedonie - Goran Čelićanin, Srbsko - Mehmed Kahraman, Turecko.

KomiksNews #257 – Česká štika plave do severských vod

Taková roztomilá věc: Proti proudu populárních mrazivých severských thrillerů se nečekaně vydal jeden obyčejný český detektiv v brýlích a klobouku, aby si svým důvtipem získal srdce tamních čtenářů. A není to nikdo menší než **detektiv Štika**, jehož otazníky řešily české děti v časopise *Ohníček* mezi lety 1971 a 1986. Asi není třeba představovat výtvarníka **Jiřího Kalouska**, méně známé je jméno scenáristy detektivních hádanek **Jiřího Lapáčka**. V norském nakladatelství *Commentum Forlag* teď doufají, že chytré záhady zabaví po letech i současné malé čtenáře. Sebrané *Otazníky detektiva Štíky* vyjdou v Norsku během září pod názvem *Detektiv Dranges mysterier*.

Když se podíváte níže do seznamu komiksů, které vyšly během posledních dvou týdnů v Česku, asi by vám neměl uniknout návrat výjimečné komiksově ságy pro dospělé čtenáře **Sandman** od Neila Gaimana. Pozoruhodné je i nadprůměrné zastoupení domácí komiksově tvorby – **Čas dluhů** pro zlepšení finanční gramotnosti a ryze undergroundový **Parazit IX9**. Nejzajímavějším počinem je pak po všech stránkách **Divočina**. Navzdory názvu jde o ryzí sci-fi, na jejíž vydání dokázal slovenský tvůrce Mikuláš Podprocký od drobných dárců vybrat více než sto tisíc korun! Jde tak o jeden z prvních úspěšných komiksů u nás, které si na sebe vydělaly díky fenoménu zvanému crowdfunding.

A abych nezapomněl: **Robert Crumb**, ikona světového nezávislého komiksu, oslavil na konci srpna sedmdesáté narozeniny!

Nové komiksy:

Mikuláš Podprocký: **Divočina** (Argo)
Stan Sakai: **Usagi Yojimbo 20: Záblesky smrti** (Crew)
různí: **Simpsonovi: Čarodějnický speciál – Bžunda mrtvého muže** (Crew)
Neil Gaiman / různí: **Sandman: Věčné noci** (Crew)
Neil Gaiman / různí: **Sandman: Preludia a nokturna** (dotisk – Crew)
Frank Miller / David Mazzucchelli: **Batman: Rok jedna** (dotisk – Crew)
Grant Morrison / různí: **JLA: Liga spravedlnosti 2** (BB art)
Scott Snyder / Rafael Albuquerque, Mateus Santolouco: **Americký upír 2** (BB art)
Kamil Kavka / Richard Svitalský: **Čas dluhů aneb co byste měli vědět o penězích** (Mladá fronta)
Filip Drahokoupil / Filip Drahokoupil, Jan Kubička: **Parazit IX9: Life in Quarantine** (HB print)

Ceny:

Hugo Awards

Best Graphic Story: **Brian K. Vaughn / Fiona Staples: Saga**

Harvey Awards

Nejlepší letterista: **Todd Klein: Fables** (DC)
Nejlepší kolorista: **Fiona Staples: Saga** (Image)
Nejlepší novinový strip: **Joe Staton, Mike Curtis: Dick Tracy** (Tribune Media Services)
Nejlepší online komiks: **Mike Norton: Battlepug**
Nejlepší americké vydání zahraničního komiksu: **J. D. Canales / J. Guarnido: Blacksad: A Silent Hell** (Dark Horse)
Nejlepší inker: **Klaus Janson: Captain America** (Marvel)
Nejlepší nová série: **Brian K. Vaughan, Fiona Staples: Saga** (Image)
Nejslibnější talent: **Dennis Hopeless: Avengers Arena** (Marvel)
Zvláštní cena za humor v komiksu: **Ryan North: Adventure Time** (KaBOOM! Studios)
Nejlepší komiks pro mládež: R North / B. Lamb, S. Paroline: **Adventure Time** (KaBOOM! Studios)
Nejlepší nové vydání staršího komiksu: A. Goodwin / W. Simonson: **Alien: The Illustrated Story** (Titan Books)
Nejlepší antologie: **Dark Horse Presents** (Dark Horse)
Nejlepší domácí dotisk: **David Mazzucchelli's Daredevil Born Again: Artist's Edition** (IDW)
Nejlepší obálkář: **David Aja: Hawkeye** (Marvel)
Nejlepší biografický, historický či žurnalistický projekt: **Robot 6** (Comic Book Resources)
Zvláštní cena za mimořádné provedení: **Chris Ware: Building Stories** (Pantheon Books)
Nejlepší grafické album: **Richard Stark's Parker: The Score** (IDW)
Nejlepší série: **Brian K. Vaughan, Fiona Staples: Saga** (Image)
Nejlepší scenárista: **Brian K. Vaughan: Saga** (Image)
Nejlepší výtvarník: **Fiona Staples: Saga** (Image)
Nejlepší kreslíř: **Jaime Hernandez: Love and Rockets: New Stories** (Fantagraphics)
Nejlepší samostatná epizoda seriálu: **Brian K. Vaughan, Fiona Staples: Saga #1** (Image)

Partnerské ceny:

Dick Giordano Hero Initiative Humanitarian of the Year Award: **Paul Levitz**

Hero Initiative Lifetime Achievement Award: **Sal Buscema**

9th Art Award of the Edinburgh Book Festival

Stephen Collins: **The Gigantic Beard That Was Evil**

Joe Shuster Awards (kanadské národní ceny)

Nejlepší výtvarník: **Isabelle Arsenault**

Nejlepší kreslíř: **Jeff Lemire**

Nejlepší obálkář: **Mike Del Mundo**

Nejlepší scenárista: **Fanny Britt**

Nejlepší autor webkomiksu: **Michael DeForge**

Dragon award – nejlepší komiks pro děti: **Jo Rioux: Cat's Cradle Volume 1: The Golden Twine**

Gene Day award – nejlepší komiks vydaný vlastním nákladem: **C. McCallum, M. Daley: The Pig Sleep: A Mr. Monitor Case**

Harry Kremer award – nejlepší komiksová prodejna: **Heroes** (London, ON)

Síň slávy: **Vernon Miller** (1912-1974), **Murray Karn** (*1924), **Katherine Collins** (*1947)

Narozeniny:

Morton Walker (*1923), americký kreslíř

Robert Crumb (*1943), americký komiksový tvůrce

Joe Matt (*1963), americký komiksář

Jordan Crane (*1973), americký tvůrce

Úmrtí:

Jack Matsuoka (*1925), japonsko-americký kreslíř

47. Golden Pen of Belgrade 2013 - Srbsko

Koná se v rámci mezinárodního bienále výtvarného umění v "Cvijeta Zuzorić" Art Pavillion, Kalemegdan, Belgrade v listopadu - prosinci 2013.

Pořádá: *Serbian Association of Applied Arts Artists and Designers*, (ULUPUDS) + the Exhibition Council (Jakša Vlahović, President)

Karikatura je jednou z řady kategorií, je proto třeba si pořádně projít originální regule, v nichž jsou mj. stanoveny i jiné podmínky pro přihlášky cizinců - včetně jakýchsi 25 Euro poslaných do banky...

Spolu s přihláškou je najdete na website:

<http://www.ulupuds.org.rs / zlatnopero.htm>.

Přihlášku a příspěvky s materiály pro jury nutno poslat „*accompanied by a CD together with the material for reviewing by the Jury, as well as with a catalogue: maximum size of the material is A4 resolution 300 dpi, JPG, TIFF or EPS format in RGB mode. Each photo should bear the name and surname of the author and title of the work.*“

Deadline: 20. 9. 2013

Adresa: ULUPUDS (Serbian Association of Applied Arts Artists and Designers),

Terazije 26/II, 11000 Belgrade, Serbia,

P. O. Box 331. Please specify „for The Golden Pen“

Označte: SAMPLE WITHOUT VALUE - **For digital prints** and copies: PRINTED MATTER

Vracení: *Postage costs and return costs (for original illustrations only) shall be borne by the author. Entries shall be returned by the middle of 2014.*

Ceny: *The Grand Prix, three awards - The International Golden Pen of Belgrade;*

three plaques - The Golden Pen of Belgrade;

honorary diplomas to artists and publishers

Laureát **Grand Prix** získá též **one-person-exhibition** na 13. Biennale ilustrací v r. 2015.

Katalog: *Each exhibitor shall be entitled to a free copy of the catalogue or CD. Postal charges shall be borne by the author.*

I. Int'l Universal Tolerance Cartoon Festival Drammen - Norsko

Universal Tolerance Organization with the vision of global peace, democracy, peaceful coexistence, respect of human rights, and sustainable development through tolerance organizes this festival to celebrate international day of tolerance in Norway on 16. 11. 2013.

Téma: TOLERANCE

(Religious, racial, ethnic, social, cultural and political tolerance in family, society and state)

Deadline: 30. 9. 2013 / Umělci mohou posílat své práce ihned...

*The art work must be original and not published or exhibited previously. The work should be designed and colored **digitally**. **Digital:** The artist should sign the original digital artwork, and number the printed version with pencil before mailing it to **postal address**.*

Formát: A4 nebo A3. (JPG; 300 dpi)

Počet: 3 copies

Name and personal details and contacts (phone, email, country of origin, mailing address) of the artist should be written behind the artwork. Artists should enclose a personal photo and short biography of themselves.

Jury: *International juries will select the artwork for competition.*

Výstava: *A collection of artworks will be published to present artistic view about principles of tolerance.*

Katalog: *Každý umělec obdrží 3 výtisky (three copies) of the book at the end Universal Tolerance*

Ceny: 1. cena: 1500 Euros / 2. cena: 1000 Euros / 3. cena: 700 Euros

Four other winners will each receive 100 Euros as an award from U.T.O.

If under any circumstances the winner is not able to travel to Norway to receive the award, Universal Tolerance Organization will make sure the award goes to the artist from any other possible way.

Adresa: Tollbugata 4- 3044 - Drammen - Norway

E-mail: utocartoonfestival@hotmail.com ; info@universaltolerance.org

Website: <http://universaltolerance.org>

Drawing Caricature and technical drawing competition Tyre - Libanon

The second session of the Lebanese Int'l contest.

Počet: jen 2 (two of the paintings) - (2 of the drawings)

Rozměr: *The size of the painting 21 x 29 cm ...*

Can use any type of drawing materials ..... and rejects the painting executed on the computer ..

Téma: Tourism in Lebanon - nebo **Tourist sites, especially in Lebanon** - nebo **topic (free).**

That Lebanon is one of the countries which enjoy breathtaking nature ... and ... mild climate and fertile ground for its tourism ... where the sea ... and wide sandy beaches ... and nearby cities on the Mediterranean coast ... and mountains that mimic the sun when shines on this country... hills and snowy mountains good for skiing enthusiasts and historic places will tell you the ages of civilizations that have passed from here... Phoenicians Assyrians. Byzantine Greeks...

Adresa: _ Lebanon city of Tyre _ The commercial market kasim Khalid Jewelry Radwan alferekh 71/583324

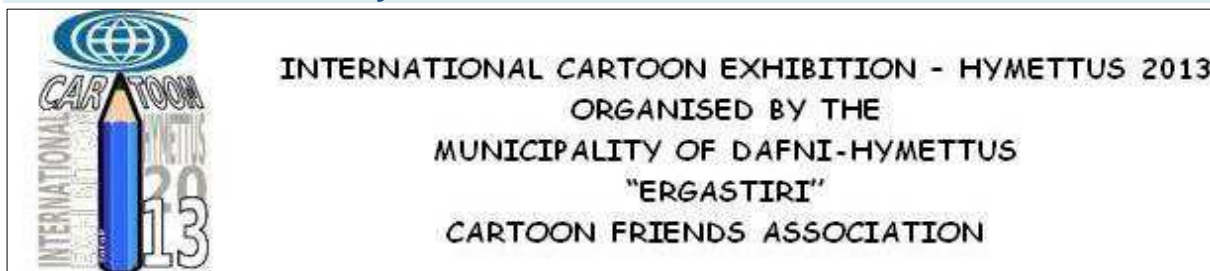
e-mail: redwan_alferekh@hotmail.com

Deadline: 6. 10. 2013

Ceny: First prize - gold medal / **Second prize** - silver medal / **Third prize** - silver medal / **Fourth Prize** - bronze medal

Blodhafah to six special awards ___ the ten certificates of appreciation.

4. Int'l Exhibition 2013 Hymettus - Řecko

Téma: "Today's Greece through the eyes of the Cartoonist"

(Dnešní Řecko očima cartoonistů)

Počet: max. 3 díla

Rozměr: A3

Formát: Resolution 300 dpi

Preferují se vtipy bez textu. (In case they do, the English or Greek language should be definitely included.) The use of collage is prohibited.

Posílání jen e-mailem.

Jury: The works will be evaluated by an Artistic Committee.

Přiložit: A short CV, the e-mail address and the postal address of each participant is required.

Deadline: 20. 10. 2013

Zasílací e-mail **adresa: cartoondafniymittos@gmail.com**

Katalog: (jen CD) - *II participants will receive two (2) copies of the Exhibition catalogue in digital format (cd).*

With the support of FECO HELLENIC GROUP LEVADIA

Výstava: 16. - 30. 11. 2013 - *Event Hall of the municipal community of Hymettus 1 Iroon*

Polytechniou Sq, Hymettus

Info: E-mail: cartoondafniymittos@gmail.com

19. "Humour a Gallarate" Intl' Cartoon Contest 'Marco Biassoni' - Itálie

Téma: "DEVIL" / *Ďábel*

Hell, devilries and what lies around sins and graphic spites.

Pořádá: "Pro Loco" of Gallarate for cultural purposes

Soutěží se ve 3 kategoriích:

A) **Graphics/Cartoon,**

B) **Satire,**

C) **Caricature** . *(Devils in the political world and those belonging to Human Comedy).*

Je možné soutěžit ve všech kategoriích.

Počet: max. 3 práce.

The works must be original and accompanied by the author's photo or caricature, entry form and biography. Each work should bear the signature or mark of the author and name, surname, address, phone number and other data on the back). The authors have to indicate the section for each work.

Rozměr: A4 (21 x 29,7 cm)

Digital: Common graphic and digital prints will be accepted but only if **signed by the author**. Copies of ink and pencil drawings are not applicable. The works sent in digital form, by email or informatic devices, will not be considered for the awarding of prizes of The Grand Prix "Marco Biassoni"; the works will be taken into consideration only for the exhibition and for the catalogue.

Deadline: 28. 10. 2013 (the post-mark will be proof).

Ceny:

Grand Prix "Marco Biassoni" pro nejlepší práci ze všech ktg. - **1.000 €+ diploma**

3x 1. cena v každé ktg.: – **500 € + diploma**

Special Prize of Jury – Diplom for each section

5 Special Mentions for each section (Graphics/Cartoon, Satire, Caricature) – diploma

Special Prize Osvaldo Cavandoli "Cava" (creator of the famous character "La Linea") **for the best work of all sections**, that combines humoristic beauty with the essentiality of graphic execution - **500 €+ diploma**

Adresa: Pro Loco Gallarate / Vicolo del Gambero n. 10
21013 Gallarate (VA) ITALY

Výstava: 1. 12. 2013 - 6. 1. 2014 v *Minoletti building* - Garibaldi Square; Gallarate.

Opening ceremony: 30. 11. 2013, 11,00 h.- **All authors** who will attend the opening ceremony are invited to a rustic lunch.

Katalog: each selected author will receive a copy.

Info: Phone/Fax (+39)0331.774968 / proloco.gallarate@libero.it | www.prolocogallarate.it

www.fanofunny.com/guests/humourgallarate

Více: <http://cartooncenter.net/>

„15 let Crisan Publishing House“, Deva 2013 - Rumunsko

Special Theme: CRISAN Publishing House - 15 Years!

Tyto náměty:

a) **The Children Books of CRISAN Publishing House** (books, characters, fairy-tales...).

b) **Funny congratulations and wishes for our age - 15 years!** (cartoons, of course)

c) **Portraits of the CRISAN Publishing House founder - Horia CRISAN.**

d) **Cartoons with our mascot LULI and ideas for a new logo design.**

Separate of the cartoons contest, we also organize:

e) A special contest with drawings from kids, ages up until 8, with prizes consisting of Editura CRISAN's books, in value of 500 \$, on the themes from points a, b and d.

f) A contest for parents or grandparents, with short texts on the theme "What I like, what I don't like and what I would like from Editura CRISAN?" with prizes consisting of Editura CRISAN's books, in value of 500 \$.

Children's drawings and parents or grandparents short texts should be sent to the email address ciprian@edituracrisan.com.

For all the cartoonists accepted in the contest, the drawings will be displayed **FREE OF CHARGE** on **HumoDEVA's site**.

Počet: neomezený

Deadline: 31. 10. 2013

Práce lze poslat výhradně **e-mailem na adresu: humodeva@gmail.com**

Formát: 300 DPI resolution, RGB color mode, in JPG format, with the maximum limit of 10 MB. Přiložit: author's photo or caricature and a short biography in English, including date of birth, education, profession, citizenship, awards, publications and exhibitions.

Ceny:

1. cena: 1000 \$ and Honorary Diploma

2. cena: 700 \$ and Honorary Diploma

3. cena: 400 \$ and Honorary Diploma

12x "Prize of Excellence": Honorary Diploma

Other Special Prizes offered by the sponsors may be awarded.

Výstava: As soon as the works arrive at us, we will select and display them in the virtual gallery of HumoDEVA2013 -

CRISAN Publishing House 15 Years!, an online and permanent exhibition!

(The mail address for sending originals is only for the prized cartoons, at our request: CRISAN Publishing House, Mihai Viteazu, bl 47, ap 1, 330.091; Deva, jud. Hunedoara, ROMANIA).

Katalog: All selected cartoonists will get, free of charge, a full-color Catalogue of the Special 2013 HumoDEVA INTERNATIONAL CARTOON CONTEST, in PDF format.

Info e-mail - humodeva@gmail.com / **For more details,** follow our site, www.edituracrisan.com

National Liberty Museum's "Caretoon" Contest Philadelphia - USA

Soutěž má 4 kategorie (z nich je pro nás **zajímavá jen jedna**): **International Adult** (autoři starší 18 let žijící mimo US)

Ceny: Vítěz v kategorii získá \$500 (and his/her winning Caretoon will be displayed in one of the Museum's exhibits).

Počet: jen jedna dosud nepublikovaná kresba

Formát: 8.5" x 11" sheet of paper. Online submissions should be a 300 dpi jpeg or hi-res pdf not to exceed 20MB and printable on 8.5" x 11" paper. Je třeba poslat přihlášku (available at www.libertymuseum.org/awards-programs/caretoon-contest/).

Adresa poštovní: National Liberty Museum, 321 Chestnut St., Philadelphia, PA 19106. USA

"Attention: Caretoons Contest" on your package and include a self-addressed, stamped envelope.

E-Adresa: www.libertymuseum.org/awards-programs/caretoon-contest/. Fill out the online entry form and attach your Caretoon. Your file should be a 300 dpi jpeg or hi-res pdf **not to exceed 20MB** and printable on 8.5" x 11" paper.

Deadline: Neuvedena! (nehleďte proto tuto soutěž v naší tabulce)

Více: NATIONAL LIBERTY MUSEUM is located in the heart of America's historic shrines of liberty at 321 Chestnut St., Philadelphia, PA 19106 □ www.libertymuseum.org

Kalendarium - aneb Hurá do Prešova!

Než vyjde příští GAG, zmizí z následující tabulky hned deset horních řádek - právě tolik příležitostí poslat práce do soutěže nabízí následující dva týdny. Mezi nimi jsou velké události Východu (Azerbajdžan) i Západu (Francie). A také hned dvě „Zlatá P“ - jak tradiční *Pero* v Bělehradě, tak novější *Panda* v Pekingu. Z Balkánu ještě láká *Osten* ve Skopje...

Ani po uvedeném zmizení prvních zářijových termínů z kalendária se tabulka přiliš nezkrátí - dnes přibývá šestice propozic a mezi nimi jak norská novinka, tak belgická „stařinka“ - osvědčené *Olense Kartoenale*. **Naším tipem** zůstává především „*Praní mozku*“ ve východoslovenském Prešově - a prozradíme tu, že také letos v říjnu bude mít ČUK svého zástupce v tamní mezinárodní porotě. Takže: **uzávěrka je 30. září!** (G)

2013	Název soutěže	Body *)	Deadline	GAG **)
Póóózdě!	~~Pozor, švestky“ - Delčevo, Makedonie~~	=	10. 9. 2013	~~35/36~~
Hóóří!!	La Ghignata Festival - Monza, Itálie	-	12. 9. 2013	29/34
ZÁŘÍ	Salon of antiwar cartoon - Kragujevac, Srbsko	**	13. 9. 2013	23/24
Hóóří!!	Bucovina - Suecava, Rumunsko	***	15. 9. 2013	23/24
Hóóří!!	Nasreddin Molla - Baku, Azerbajdžan	****	15. 9. 2013	23/24
Hóóří!!	St Just le Martel - Francie	***	15. 9. 2013	29/34
Příhořívá...	„Holidays!“ WCG Osten - Skopje, Makedonie	****	20. 9. 2013	29/34
Příhořívá...	Independence - Kiev, Ukrajina - Nové!	***	20. 9. 2013	35/36
Příhořívá...	Golden Pen - Bělehrad, Srbsko - new!	***	20. 9. 2013	37/38
Příhořívá...	Golden Panda - Peking, Čína	***	22. 9. 2013	25/28
Příhořívá...	Citizenship DQCC - Německo/Turecko	-	24. 9. 2013	29/34
Náš tip!	Karpik - Niemodlin, Polsko	***	30. 9. 2013	25/28
	Olense Kartoenale - Olen, Belgie	****	30. 9. 2013	25/28
Náš tip!	„Brainwashing“ - Prešov, Slovensko - Novinka!	****	30. 9. 2013	29/34
	Universal Tolerance - Drammen, Norsko - new!	-	30. 9. 2013	37/38
	Turistika v Libanonu - Tyre, Libanon - nové!	-	6. 10. 2013	37/38
	„Today's Greece“ - Hymettus, Řecko - Nové!	**	20. 10. 2013	37/38
ŘÍJEN	New Technologies - Barakaldo, Španělsko	***	20. 10. 2013	29/34
	„Marco Biassoni“ - Gallarate, Itálie - Nové!!	***	28. 10. 2013	37/38
	Crisan Publishing House - Deva, Rumunsko - New!	-	31. 10. 2013	37/38

*) ve sloupci **Body** vycházíme z hodnocení soutěže jiných cartoonistických portálů, hlavně však z vlastních zjištění. Čím více hvězdiček, tím lepší soutěž. Bez hvězdiček jsou obvykle prvé ročníky soutěží zcela nových.

) ve sloupci uvádíme **číslo e-GAGu, v němž najdete český výťah z propozic. Plus odkaz na závazný originál.

oo
e-GAG (GEK). Časopis **České unie karikaturistů.** Založen 2003. 11. ročník. Toto je č. **13-37/38** (545/546) z **12. 9. 2013 * Č. 13-39/40** vyjde **26. 9. 2013.** Phone 233 343 668 * **Redakce:** ivan.hanousek@dreamworx.cz